

عصر

روزنامه اجتماعی اقتصادی
دوشنبه
۲۱ خرداد ۱۴۰۳ • ۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۵ • 10 Jun 2024
۸ صفحه • پنج هزار تومان • سال سوم • شماره سیصد و شصت و دو
www.asrghanoon.ir

انتظارات از رئیس‌جمهور آینده

اگر مردم مشارکت حداکثری در اداره امور داشته باشند، این همه قدرت و ثروت یک‌جایی متمرکز نمی‌شود و دعوای سیاسی کاهش پیدا می‌کند.

۲

سیاهه نظام مسایل فقه سیاسی

لازمه پویایی فقه سیاسی و التفات اجتهادی به مسائل آن اعتقاد و باور به اصل ولایت فقیه است. فقیه‌ای که چنین باور فقهی ندارد هیچگاه وارد بر نظام مسائلی به این گستردگی نمی‌شود.

۳

توقف دولت و مسیری که ابتر ماند...

باید از نقطه اعتماد عمومی به سیاست‌گذار برسیم و سیاست‌گذاران هم ابتدا باید تورم را کنترل کنند.

۵

اثرات و پیامدهای اقتصادی هوش مصنوعی

هوش مصنوعی می‌تواند به انسان‌ها در حل مشکلات پیچیده، کشف ایده‌های جدید و توسعه محصولات و خدمات نوآورانه کمک کند.

۷

حضور بانوان در عرصه‌های کلان حکمرانی کشور

لازم است تعداد زیادی از زنان جامعه ما به عنوان رهبران فکری و به عنوان زنان جریان ساز و تمدن ساز در عرصه‌های کلان حکمرانی کشور ورود کنند.

۷

جدال برای المپیک شدن

محمد رضا گرابی و سعید اسماعیلی نمایندگان وزن ۶۷ کیلوگرم کشورمان به مدال برنز رسیدند تا شانس المپیک شدن را در یک انتخابی رودرو امتحان کنند.

۸

لغو سفر اسنپی‌ها!

با اعلام اسامی کاندیداهای تایید صلاحیت شده چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳ و مشخص شدن ۶ رجل سیاسی که شایستگی تکیه زدن بر مسند ریاست جمهوری را دارند، اسامی چهره‌ها و اشخاصی که از ۱۰ خرداد ۱۴۰۳ آمادگی خود را برای حضور در جایگاه ریاست جمهوری اعلام کرده بودند، اما از حضور در رقابت‌ها باز ماندند نیز مشخص شد. براساس اسامی که وزارت کشور به عنوان نامزدهای نهایی انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۳ اعلام کرده است، صلاحیت محمدباقر قالیباف، علیرضا زاکانی، مسعود پزشکیان، سیدامیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، سعید جلیلی و مصطفی پورمحمدی احراز شد. علاوه بر این افرادی همچون محمود احمدی‌نژاد، علی اردشیر لاریجانی، اسحاق جهانگیری، محمدشریف‌تمنداری، محمد مهدی اسماعیلی، مهرداد بذری‌پاش، سید صولت مرتضوی، عباس آخوندی، وحید حقانین، عبدالناصر همتی، سید شمس‌الدین حسینی، علی و اکبر نیکزاد و مصطفی کواکبیان از حضور در رقابت‌های انتخابات ۱۴۰۳ باز ماندند.

لغو سفر اسنپی‌ها!

از میان زاکانی، جلیلی، پزشکیان، پورمحمدی، قاضی‌زاده و قالیباف یکی رئیس‌جمهور خواهد شد

مهمترین انتظارات از رئیس جمهور آینده

علیرضا پناهیان

آشنایی با یک امر دینی و معنوی بسیار بزرگ به نام انتخابات

ما در آستانه یک امر دینی و معنوی بسیار بزرگ به نام انتخابات هستیم. این امر جدا از اینکه سرنوشت جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهد و وظایف اجتماعی مشخصی به عهده ما می‌گذارد، از نظر معنوی هم سرنوشت تک‌تک ما را تحت تأثیر قرار می‌دهد. کسانی که عرفان، تقرب به خدا و معنویت را چیزی جدای از وظایف اجتماعی می‌دانند، درک صحیحی از دین ندارند.

نه تنها انتخابات بلکه اساساً عرصه سیاست، برای ما عرصه معنویت است. عرصه تقرب به خداست و ما هیچ وقت فرصت این‌طوری پیدا نمی‌کنیم که یک شبه راه صد ساله را طی کنیم که با یک عمل ساده، مسئولیت الهی خلیفه الهی خودمان را به انجام برسانیم.

انتخابات، حاکمیت انسان بر سرنوشت خویش

مسئله انتخابات را باید لایه‌لایه بررسی کرد. خدای تعالی وقتی که ما را به سمت حرم ابا عبدالله‌الحسین (ع) یک قدم می‌رود، چقدر اثر دارد؟ چرا این‌جوری است؟ چرا حج این‌طور نیست؟ چرا برای امام حسین (ع) این قدر اثر و عظمت هست؟ یا توجه به نظر حضرت امام (ره) اینها همه‌اش به دلایل سیاسی است. تمام این ثواب‌ها که برای امور مربوط به زیارت امام حسین (ع) قرار داده‌اند به خاطر دلیل سیاسی‌اش است، چون شما دارید در جهت آزادسازی انسانها، یک اقدام سیاسی می‌کنید. انسان‌ها آزاد بشوند که چه شود؟ که بر سرنوشت خودشان مسلط شوند. خب الان بر سرنوشت خودت مسلط شده‌ای و همین طور باید ادامه بدی.

انتخابات را امری مقدس مانند شب قدر بدانیم

انتخابات اگر امر مقدسی باشد که هست، باید نگاه ما به آن مثل دیگر امور مقدس باشد. آدم وقتی می‌داند که شب قدر خیلی مهم است، با وضو به مسجد می‌رود، دیگر در مسجد و در شب قدر به کسی ناسزا نمی‌گوید. شب قدر برای عبادت است و مزاحم دیگران نمی‌شود. مردم‌آزاری نمی‌کند و می‌گوید ثواب شب قدر از بین می‌رود. «خود ره بگویند که چون باید رفت». وقتی انتخابات هم امر مقدسی شد، شرکت کنندگان در انتخابات و فعالیت کنندگان در انتخابات همه با ادب، با معنویت، با تقوا و با اخلاق برخورد می‌کنند. خدا اجازه نمی‌دهد کشوری که سبب سبب‌آلودی در موقعیت خطیری مثل انتخابات بی‌تقوایی می‌کنند، سعادتمند بشود. خدا دنبال این است که جامعه‌ای نمونه بسازد و به مؤمنین‌اش بیشتر سخت می‌گیرد.

ضرورت رعایت اخلاق در امر مقدس انتخابات

انتخابات امر مقدسی است و کسانی که کاندیدی ریاست جمهوری می‌شوند، باید به خدا خیلی پیوسته باشند، خیلی باید وارستگی معنوی داشته باشند. برخی منتظر برگزاری مناظره هستند اما متأسفانه گاهی زشت‌ترین رفتار سیاسی در مناظره‌ها صورت می‌گیرد. شورای نگهبان هم کارت قرمز به کسی نمی‌دهد. انگار جنگ است. برخی افراد با عملیات روانی و تخریب رقیب می‌خواهند رأی بیاورند. البته شهید رئیسی دفعه قبل این بساط را به‌هم زد. خدا رحمتشان بکند. انصافاً اخلاقی رفتار کرد، حتی پاسخگویی آنچنان هم نداشت، به خدا واگذار کرد، به امام رضا (ع) واگذار کرد. سخت‌ترین حرف‌ها را به ایشان زدند. آن توهینی که به ایشان کردند که آقا امام رضا (ع) را دیگر سیاسی نکن، ببینید امام رضا (ع) چه‌جوری ایشان را بغل گرفت؟ چه چیز عجیبی است! اینقدر این تیکه سنگین و البته زشت و قبیح بود که دیگر جوابی هم ایشان نمی‌توانست بدهد. در این شرایط، فرد مظلوم واقع می‌شود.

تخریب فضای سیاسی جامعه جبران پذیر نیست

تخریب فضای سیاسی جامعه، جبران‌پذیر نیست تهمت زدن در مناظره‌های تلویزیونی آثار تخریبی جبران‌ناپذیری در جامعه دارد. حضرت علی (ع) می‌فرماید: النَّاسُ بِأَمْرَائِهِمْ أَشْبَهَ مِنْهُمْ بِأَبَائِهِمْ (تحف العقول؛ ص ۲۰۸)، مردم، به دولتمردان خود شبیه‌ترند تا به پدرانشان.

میزان اثرگذاری حزب در افزایش مشارکت انتخاباتی

حسین فرجی

میزان اثرگذاری یک حزب در افزایش مشارکت انتخاباتی به اعتماد مردم به آن حزب وابسته است

دکتر حسین فرجی در گفت‌وگو با موضوع «نقش احزاب و جریان‌های سیاسی در انتخابات» در تعریف حزب گفت: حزب عبارت است از گروهی از شهروندان که دارای اهداف سیاسی مشترک هستند. آنها سازمان‌یافته دور هم جمع می‌شوند و برای رسیدن به قدرت در حکومت برنامه‌های خود را در حوزه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مطرح می‌کنند.

وی از فعالیت فصلی احزاب در ایران گفت و بیان کرد: وقتی احزاب سیاسی فصلی ایجاد می‌شوند، فصلی هم از بین می‌روند. متأسفانه احزاب هیچ‌وقت خودشان را با برنامه ارائه نکرده‌اند در حالی که عموماً در کشورهایی که احزاب نقش پررنگی دارند، حزب‌ها برنامه‌های بلندمدت چند ساله ارائه می‌دهند.

این کارشناس روابط بین‌الملل به مسئله کادرسازی اشاره و بیان کرد: متأسفانه یکی از مغفولات در احزاب، کادرسازی است و حتی در احزاب معروف هم چنین مسئله‌ای دیده نمی‌شود. وقتی حزبی به فکر کادرسازی و جانشین‌پروری نیست، در نتیجه نمی‌تواند عمر آن حزب را طولانی کند یا در جامعه اثر گذار باشد.

وی با تصریح بر اینکه وقتی حزبی فقط برای دوران انتخابات ساخته می‌شود، به همین اندازه هم عمر می‌کند گفت: حزبی که فقط برای انتخابات برنامه داشته باشد، بعد از دوران انتخابات یا نهایتاً دولت متبوع آن حزب، عمر خود را پایان یافته می‌بیند.

فرجی در مصاحبه با رادیو گفت‌وگو به اعتبارات و بودجه احزاب اشاره و اظهار کرد: احزاب باید مسائل مادی و بودجه‌ای خود را روشن کنند و همچنین نامزدهای انتخابات که از سوی احزاب معرفی می‌شوند این موضوع را برای مردم شفاف‌سازی کنند. این شفاف‌سازی قطعاً به میزان مشارکت مردم کمک خواهد و در عین حال مردم نسبت به کسانی در این زمینه شفاف هستند توجه مثبتی دارند.

این تحلیلگر مسائل سیاسی به رئیس‌جمهور شهید آیت‌الله رئیسی اشاره و تصریح کرد: خادم‌الجمهور، آیت‌الله رئیسی واقعا توقع مردم را از رئیس‌جمهور آینده و نامزدهایی که وارد گود رقابت شده‌اند بالا برد.

وی عمر احزاب و دوران فعالیت آنها را وابسته به عوامل مشخصی دانست و عنوان کرد: شفافیت در بودجه و هزینه‌کرد، کادر پروری یا جانشین‌پروری، داشتن برنامه طولانی‌مدت و کوتاه و تلاش برای جلب اعتماد عمومی مهم‌ترین از کانی هستند که موجب می‌شود عمر یک حزب طولانی باشد و مردم به آن تمایل داشته باشند. اینکه تعداد اعضای یک حزب چقدر باشند، خیلی در جلب نظر مردم اثر ندارد.

این کارشناس روابط بین‌الملل با تصریح بر اینکه مردم خیلی وقت است که از بحث اصول‌گرا و اصلاح‌طلب عبور کرده‌اند گفت: اگر کسی در عرصه انتخابات فکر کند می‌تواند باتکیه بر یکی از این دو جریان می‌تواند اعتماد مردم را جلب کند واقعا اشتباه می‌کند زیرا مردم از این دو جبهه سیاسی گذر کرده‌اند و در انتخابات مختلف این مهم را نشان داده‌اند.

فرجی حیات یک حزب و اثرگذاری آن در افزایش مشارکت سیاسی در عرصه انتخابات را جلب‌اعتماد مردم عنوان و بیان کرد: احزاب زمانی می‌توانند اثر گذار باشند که مردم به آنها و برنامه‌هایی که برای آینده فعالیت خود دارند اعتماد داشته باشند.

وی به برخی احزاب در تاریخ جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و اظهار کرد: حزب جمهوری اسلامی در یک ضرورتی در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تشکیل شد و بعد از چند سال خود حزب درخواست انحلال داد و به این شکل به عمر خود پایان داد.

این تحلیلگر مسائل سیاسی افزود: این موضوع دلایل مختلفی داشت از جمله این حزب مرکز اتحاد احزاب محسوب می‌شود و خیلی از احزابی که در عرصه سیاسی کشور فعال بودند، اعضای‌شان در حزب جمهوری اسلامی فعالیت می‌کردند و بعد از انحلال احزابی که حول حزب جمهوری اسلامی فعالیت می‌کردند مسیر مشخصی را انتخاب کردند که دقیقاً به‌واسطه همین موضوع عمر بسیاری از آنها اندک بود.

حمیدرضا ابراهیمی

مکانیسم ماشه، شاهکار حیرت‌انگیز مذاکره‌کنندگان است و به این معناست که طبق بندهای ۱۰-۱۲ قطعنامه ۲۲۳۱، اگر یک کشور عضو برجام به شورای امنیت اعلام کند که ایران برجام را نقض فاحش کرده، در آن صورت هفت قطعنامه‌ای که در شورای امنیت در گذشته علیه ایران صادر شده بودند، مجدداً به صورت اتوماتیک باز می‌گردند! حتی چین و روسیه هم نمی‌توانند وتو کنند!

چون طبق ماده توافق شده در وین، شورای امنیت ۳۰ روز فرصت دارد تا درباره «استمرار تعلیق تحریم‌ها» (!!!) (و نه اعمال تحریم‌ها) رای گیری کند و لذا با این طراحی آمریکا و قبول تیم مذاکره‌کننده اصلاً «وتو» کردن معنا ندارد.

گویا دولت‌های اروپایی استفاده از مکانیزم ماشه را برای انتخابات ۱۴۰۴ طراحی کرده بودند تا بتوانند از جریان‌ها غرب‌گرا در داخل ایران حمایت کنند اما با شهادت ناگهانی آیت‌الله رئیسی ترویجی اروپا به طور شتاب زده وارد عمل شد و تلاش می‌کند این ماشه را بچکاند.

پن ۱: چند درصد مردمی که صادقانه به تیم مذاکره‌کننده و مجلس وقت به خاطر رفع تحریم‌ها اعتماد کردند می‌دانند که چنین بندهای خطرناکی مورد پذیرش قرار گرفته است؟

پن ۲: به نظر شما آیا کسانی که در این شاهکار نقش موثر داشتند، واقعا این صلاحیت را دارند که دوباره در معرض انتخاب مردم قرار بگیرند؟ آیا پاسخ اعتماد صادقانه پیشین مردم به درستی داده شد؟

پن ۳: این روزها زمان انتخابات است و ایام دقت و هوشمندی و اندیشیدن به چگونگی تداوم راه رئیس‌جمهور شهیدی که جز برای ایران قوی‌گام برداشت و با خون خود پای این حرفش را امضا کرد.

اهمیت اخلاق و منش سیاسیون

فقه‌ها و حقوقدان‌های شورای نگهبان باید این جسارت داشته باشند که برای برخورد بد اخلاقی و برخورد بد تخریبی در مناظره‌ها جرمانگاری نکنند. اخلاق و منش سیاسیون خیلی موثر است، از اخلاق و تربیت خانوادگی موثرتر است. ما بعد از انتخابات گذشته، یک تجربه خوب داشتیم، یک شخصیت خوب داشتیم. همه مخالفان شهید رئیسی هم بر اخلاق و مردم‌مداری و تواضع ایشان تأکید می‌کنند. دیگر از این برگردیم و عدول نکنیم. در ماه رمضان به ما دستور داده‌اند اگر مجادله پیش آمد، زود قطع کنید و بگویید ماه رمضان است، جوابات را نمی‌دهم. حرمت سیاست هم باید حفظ بشود، حرمت انتخابات هم باید حفظ بشود.

با روش بد، نباید به دنبال پیدا کردن یک رئیس‌جمهور خوب بود. خدا می‌گوید کجا؟ دین من را دور زدی و می‌خواهی بروی سعادتمند بشوی؟ خدا را می‌خواهی دور بزنی؟ قوانین حاکم بر عالم هستی، قوانین حاکم بر جوامع بشری، و حیات و پیشرفت جوامع که خدا قرار داده را نمی‌توانی دور بزنی. تقوا، راه رسیدن به سعادت است. «لَوْ لَأَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ أٰمَنُوا وَ اٰتَقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَ الْاَرْضِ» (اعراف، آیه ۹۶)

رعایت معنویت و اخلاق

اولین انتظار از رئیس‌جمهور آینده، رعایت آن معنویت است که در تقدیر از شگوه این معنویت، میلیون‌ها نفر در تشیع شهادی خدمت به خیابان‌ها آمدند. این معنویت باید حفظ شود. لازم است که شورای نگهبان جلوی بی‌اخلاقی در انتخابات را بگیرد. رعایت اخلاق و معنویت از طرف رئیس‌جمهور آینده، ضروری است. قبل از انتخاب آقای رئیسی، روز به روز اوضاع داشت بدتر می‌شد ولی با انتخاب ایشان، به معنویت بازگشت کردیم.

داشتن وراحت و تحلیل صحیح برای مشکلات

نکته دوم این است که ما مشکلاتی در کشور داریم که باید برطرف شوند. به نظر این حقیر می‌رسد که جدای از اینکه کاندیداهای محترم باید راه‌حلی برای این مشکلات داشته باشند، ضروری است که تحلیل درست و دقیقی هم از مشکلات داشته باشند. وراحت‌ها و برنامه‌های کاندیدها بسیار مهم هستند. ما در واقع به این وراحت‌ها رأی می‌دهیم. این وراحت‌ها یعنی چه چیزی در اولویت قرار گرفته و چه مسیری ترسیم شده است؟

توانایی در اجرای وراحت‌ها

مسئله سوم این است که کاندیدا توانمندی اجرا کردن وراحت‌ها را داشته باشد. نه توانمندی بدون داشتن برنامه به درد می‌خورد، نه برنامه بدون توانمندی به درد می‌خورد و نه داشتن وراحت بدون درست دیدن مسئله و مشکل به درد می‌خورد.

ضرورت مشارکت دادن مردم در حل مشکلات توسط رئیس‌جمهور

یک سؤال خیلی مهم دارم. هر کسی هر طوری که مسئله را می‌بیند، مشکلات را هر طور تحلیل می‌کند و هر طرح و برنامه توانمندی که برای حل مشکل دارد، یک سؤال مهم از او دارم. شما این کارها و طرح و برنامه‌ها را با مشارکت مردم می‌خواهی اجرا کنی یا بدون مشارکت مردم؟ اگر بدون مشارکت مردم باشد هیچ ارزشی ندارد و کارها هم درست نمی‌شود! دیدن و حل مشکلات، مشارکت مردم را نیاز دارد.

ما هر مشکلی که داریم، یکی از دلایلش این است که مشارکت مردم در آن کاهش پیدا کرده است که مشکل ایجاد شده است. هر طرحی که بخواهد موفق بشود، باید مشارکت مردم در آن حداکثری باشد. هر کاندیدی که توانمندی‌ای که دارد، باید این توانایی را هم داشته باشد که مشارکت مردم را جلب بکند و آدم مشارکت‌جویی باشد و آلا به درد نمی‌خورد.

سردار سلیمانی، نمونه بارز یک فرمانده مشارکت‌جو و مشارکت‌پذیر بود. ایشان این هنر را داشت که نه تنها از مردم خودش، بلکه از انواع ملت‌ها، جوان‌های با استعدادی را جذب کرد ولی برخی از ما متأسفانه همسایه خودمان را هم بلد نیستیم جذب کنیم، از ملت خودمان هم نمی‌توانیم آدم جذب کنیم.

اگر مردم مشارکت حداکثری در اداره امور داشته باشند، این همه قدرت و ثروت یک‌جایی متمرکز نمی‌شود و دعوای سیاسی کاهش پیدا می‌کند.

انتخابات باید عرصه رقابت بین برنامه‌ها باشد

ابوالفضل ظهروند

ابوالفضل ظهروند در گفت‌وگو با برنامه متولد

ایران رادیو انتخاب اظهار کرد: مهم‌ترین بخش سیاست داخلی، معیشت مردم و رفع ناآرامی‌های موجود است همین‌طور مسئله سیاست اقتصادی در حوزه تورم باید مورد توجه قرار گیرد، زیرا ما چند دهه است که تورم ۲ رقمی داریم و تنها ۴ کشور در دنیا همانند ما با تورم پایدار مواجه است.

کارشناس دیپلماتیک افزود: بحث آمایش سرزمینی، مسئله مسکن، اشتغال و خودرو و اینکه چه سیاستی را در پیش بگیرند که در کوتاه‌مدت مردم شاهد تغییراتی در کاهش نقش مداخله‌گری دولت و در مقابل افزایش نقش حمایت‌گری دولت باشند.

وی ادامه داد: رقابتی که ما در پیش داریم باید رقابت بین برنامه‌ها باشد. مسیری که دولت سیزدهم در سیاست خارجی در پیش گرفت مسیر درستی بود که باید همین مسیر ادامه‌دهیم. نگاه به آسیا پررنگ شد و خروجی‌اش عضویت در شانگهای و بریکس بود که باید به همین بسنده نکنیم و سازماندهی انجام

تأثیر قرار می‌دهد. کسانی که عرفان، تقرب به خدا و معنویت را چیزی جدای از وظایف اجتماعی می‌دانند، درک صحیحی از دین ندارند.

عرصه تقرب به خداست و ما هیچ وقت فرصت این‌طوری پیدا نمی‌کنیم که یک شبه راه صد ساله را طی کنیم که با یک عمل ساده، مسئولیت الهی خلیفه الهی خودمان را به انجام برسانیم.

مسئله انتخابات را باید لایه‌لایه بررسی کرد. خدای تعالی وقتی که ما را به سمت حرم ابا عبدالله‌الحسین (ع) یک قدم می‌رود، چقدر اثر دارد؟ چرا این‌جوری است؟ چرا حج این‌طور نیست؟ چرا برای امام حسین (ع) این قدر اثر و عظمت هست؟ یا توجه به نظر حضرت امام (ره) اینها همه‌اش به دلایل سیاسی است. تمام این ثواب‌ها که برای امور مربوط به زیارت امام حسین (ع) قرار داده‌اند به خاطر دلیل سیاسی‌اش است، چون شما دارید در جهت آزادسازی انسانها، یک اقدام سیاسی می‌کنید. انسان‌ها آزاد بشوند که چه شود؟ که بر سرنوشت خودشان مسلط شوند. خب الان بر سرنوشت خودت مسلط شده‌ای و همین طور باید ادامه بدی.

انتخابات اگر امر مقدسی باشد که هست، باید نگاه ما به آن مثل دیگر امور مقدس باشد. آدم وقتی می‌داند که شب قدر خیلی مهم است، با وضو به مسجد می‌رود، دیگر در مسجد و در شب قدر به کسی ناسزا نمی‌گوید. شب قدر برای عبادت است و مزاحم دیگران نمی‌شود. مردم‌آزاری نمی‌کند و می‌گوید ثواب شب قدر از بین می‌رود. «خود ره بگویند که چون باید رفت». وقتی انتخابات هم امر مقدسی شد، شرکت کنندگان در انتخابات و فعالیت کنندگان در انتخابات همه با ادب، با معنویت، با تقوا و با اخلاق برخورد می‌کنند. خدا اجازه نمی‌دهد کشوری که سبب سبب‌آلودی در موقعیت خطیری مثل انتخابات بی‌تقوایی می‌کنند، سعادتمند بشود. خدا دنبال این است که جامعه‌ای نمونه بسازد و به مؤمنین‌اش بیشتر سخت می‌گیرد.

ضرورت رعایت اخلاق در امر مقدس انتخابات

انتخابات امر مقدسی است و کسانی که کاندیدی ریاست جمهوری می‌شوند، باید به خدا خیلی پیوسته باشند، خیلی باید وارستگی معنوی داشته باشند. برخی منتظر برگزاری مناظره هستند اما متأسفانه گاهی زشت‌ترین رفتار سیاسی در مناظره‌ها صورت می‌گیرد. شورای نگهبان هم کارت قرمز به کسی نمی‌دهد. انگار جنگ است. برخی افراد با عملیات روانی و تخریب رقیب می‌خواهند رأی بیاورند. البته شهید رئیسی دفعه قبل این بساط را به‌هم زد. خدا رحمتشان بکند. انصافاً اخلاقی رفتار کرد، حتی پاسخگویی آنچنان هم نداشت، به خدا واگذار کرد، به امام رضا (ع) واگذار کرد. سخت‌ترین حرف‌ها را به ایشان زدند. آن توهینی که به ایشان کردند که آقا امام رضا (ع) را دیگر سیاسی نکن، ببینید امام رضا (ع) چه‌جوری ایشان را بغل گرفت؟ چه چیز عجیبی است! اینقدر این تیکه سنگین و البته زشت و قبیح بود که دیگر جوابی هم ایشان نمی‌توانست بدهد. در این شرایط، فرد مظلوم واقع می‌شود.

تخریب فضای سیاسی جامعه جبران پذیر نیست

تخریب فضای سیاسی جامعه، جبران‌پذیر نیست تهمت زدن در مناظره‌های تلویزیونی آثار تخریبی جبران‌ناپذیری در جامعه دارد. حضرت علی (ع) می‌فرماید: النَّاسُ بِأَمْرَائِهِمْ أَشْبَهَ مِنْهُمْ بِأَبَائِهِمْ (تحف العقول؛ ص ۲۰۸)، مردم، به دولتمردان خود شبیه‌ترند تا به پدرانشان.

قرار دهیم هر چقدر که ما این ظرفیت ترانزیتی و حمل‌ونقل را ارتقا دهیم برای ما آورده امنیتی و اقتصادی دارد پس باید این موضوع را جدی بگیریم و منابع محدود را روی راهبرد دقیق صرف کنیم.

وی تشریح کرد: در دولت چهاردهم با اجرای یک نقشه کلان برای یک بازه زمانی ۱۰ یا ۲۰ساله با استفاده از ظرفیت مشارکت مردم و دیپلماسی کشورهای خارجی راه‌های ترانزیتی را گسترش دهیم.

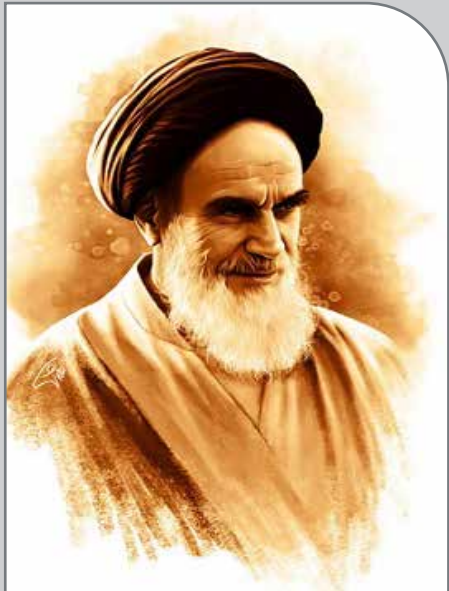
ظهروند عنوان کرد: ما باید مشارکت مردم در سیاست خارجی و اقتصاد را افزایش دهیم این زمینه‌ساز بازار خواهد بود ما باید این نگاه را در دوره چهاردهم گسترش دهیم تا هم شاهد افزایش اشتغال و هم افزایش صادرات کالای ایرانی در بازارهای جهانی باشیم.

این کارشناس دیپلماتیک ابراز کرد: ایران پلی است بین شرق و غرب و شمال و جنوب دنیا بنابراین ما باید راه‌های ترانزیتی کشور را در اولویت

نشانه‌ها و ریشه‌های نفاق اجتماعی از پنجره سقامت معنوی اجتماعی

علی‌فضلی

سیاهه نظام مسایل فقه سیاسی در کلام امام خمینی (ره)

داود مهدوی زادگان

امام خمینی (ره)، دهم آبان سال ۷۶ در پاسخ به نامه آقای محمد علی انصاری پیرامون اختلاف نظر میان فقهاء مطالب روشن‌گرانه مهمی را بیان کرده است. ایشان این اختلاف علمی را مادام که معطوف به اصول نباشد، مغتنم و پویایی بخش و برای نظام اسلامی سازنده دانسته است.

امام راحل خود نیز بر اساس دانش اجتهادی و تجربه حکمرانی در بخشی از این پاسخ سیاهه ای از نظام مسایل حکومت را بیان کرده است. مسائلی که به برکت انقلاب اسلامی فرا روی فقیهان نهاده شده است و تا پیش از آن توجه جدی و تام و کمالی نسبت به آنها نبود. و البته این نکته بیانگر داد و ستدهای فقه امامیه با میدان سیاست به معنای عام است.

در اینجا آن سیاهه مسائل حاکمیتی در کلام امام خمینی (ره) را یادآور می‌شویم تا معلوم گردد که مقدمه پرداختن نظام مسائل فقه سیاسی باور به ثبوت موضوع آن؛ یعنی امر ولایت و حکمرانی است:

«... اما امروز با کمال خوشحالی به مناسبت انقلاب اسلامی حرف‌های فقها و صاحب‌نظران به رادیو و تلویزیون و روزنامه‌ها کشیده شده است، چرا که نیاز عملی به این بحث‌ها و مسائل است؛ مثلا در مسئله مالکیت و محدوده آن، در مسئله زمین و تقسیم بندی آن، در انفال و ثروت‌های عمومی، در مسائل پیچیده پول و ارز و بانکداری، در مالیات، در تجارت داخلی و خارجی در مزارعه و مضاربه و اجاره و رهن، در حدود و دیات، در قوانین مدنی، در مسائل فرهنگی و برخورد با هنر به معنای اعم؛ چون عکاسی، نقاشی، مجسمه سازی، موسیقی، تئاتر، سینما، خوشنویسی و غیره. در حفظ محیط زیست و سالم سازی طبیعت و جلوگیری از قطع درخت‌ها حتی در منازل و املاک اشخاص، در مسائل اطعمه و اشریه، در جلوگیری از موالید در صورت ضرورت و یا تعیین فواصل در موالید، در حل مضضات طبی همچون پیوند اعضای بدن انسان و غیر به انسان‌های دیگر، در مسئله معادن زیرزمینی و روزمینی و ملی، تغییر موضوعات حرام و حلال و توسعه و تضییق بعضی از احکام در ازمنه و امکانه مختلف، در مسائل حقوقی و حقوق بین المللی و تطبیق آن با احکام اسلام، نقش سازنده زن در جامعه اسلامی و نقش تخریبی آن در جوامع فاسد و غیر اسلامی، حدود آزادی فردی و اجتماعی، برخورد با کفر و شرک و التقات و بلوک تابع کفر و شرک، چگونگی انجام فرایض در سیر هوایی و فضایی و حرکت بر خلاف جهت حرکت زمین یا موافق آن با سرعتی بیش از سرعت آن و یا در صعود مستقیم و خنثی کردن جاذبه زمین و مهمتر از همه اینها، ترسیم و تعیین حاکمیت ولایت فقیه در حکومت و جامعه که همه اینها گوشه‌های از هزاران مسئله مورد ابتلای مردم و حکومت است که فقهای بزرگ در مورد آنها بحث کرده‌اند و نظراتشان با یکدیگر مختلف است و اگر بعضی از مسائل در زمانهای گذشته مطرح نبوده است و یا موضوع نداشته است، فقها امروز باید برای آن فکری بنمایند.

لذا در حکومت اسلامی همیشه باید باب اجتهاد باز باشد و طبیعت انقلاب و نظام همواره اقتضا می‌کند که نظرات اجتهادی- فقهی در زمینه‌های مختلف ولو مخالف با یکدیگر آزادانه عرضه شود و کسی توان و حق جلوگیری از آن را ندارد» (صحیفه امام: ۲۱/ ۱۸۰)

اکنون با ملاحظه مسائل حکمرانی در کلام امام خمینی (ره) این نکته اساسی قطعی به نظر می‌رسد که لازمه پویایی فقه سیاسی و التفات اجتهادی به مسائل آن اعتقاد و باور به اصل ولایت فقیه است. فقیه‌ای که چنین باور فقهی ندارد هیچگاه وارد بر نظام مسائلی به این گستردگی نمی‌شود. به عبارت دیگر، فلسفه سیاسی مقدمه فقه سیاسی است.

دشمنان و مبارزه با آنان است که این به سستی و لرزانی و ویرانی حکومت و مملکت میانجامد. استحکام حکومت به تکیه حاکم به مردم معتمد و مدد بستگی دارد. (أَصِيحْتُ وَ اللَّهُ لَا أَضَقُّ قَوْلَكُمْ وَ لَا أَطْمَعُ فِي نَصْرِكُمْ وَ لَا أُوْعِدُ الْعَدُوَّ بِكُمْ)

۱۱. ریشه نفاق اجتماعی چیست؟ ریشه عدم صداقت و عدم نصرت خواص مردم نفاق پیشه در حکومت اسلامی چیست؟ در دشمنان چه ویژگی‌ها وجود دارد که حاکمان، جریان‌های سیاسی و مدیران وابسته به این جریانها به آنان اعتماد دارند و از آنان یاری میطلبند، اما در این خواص نفاق پیشه وجود ندارد؟ در حقیقت سه ویژگی در این مردمان هست که نشان از ژرفای نفاق و دوگانگی در آنان است و در دشمنان نیست.

اول: گفتار و شعاری که باور به آن نباشد و تلاشی نیز در راستای آن صورت نگیرد.

دوم: سهل انگاری بدون همت بر خودداری از رفتارهای سست و بیپایه که طمع دشمنان به مرز و بوم را برمیانگیزاند.

سوم: دل‌بستگی آزمندانه به بیت المال در حالی که استحقاق دریافت صله و عطیه نباشد.

در حالی که دشمنان همدل با حاکم خویش صادقانه به او باور دارند و در راه مبارزه با حکومت دینی سهل انگاری نمیکنند و طبق تلاش خویش در میدان از حاکمشان صله میگیرند و از امکانات رفاهی حکومت بهره میبرند.

به نظر می‌رسد این پرسش‌ها و پاسخ‌ها می‌توانند در پژوهشی بنیادین درباره چگونگی مقاومت حکومت و مملکت اسلامی در برابر مشکلات بحث و بررسی شوند که نیاز مبرم کشور ما در زمان کنونی است که با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم میکند. (مَا بِالْكَفِّ، مَا دَوَّؤُكُمْ، مَا طَبِّكُمْ؟ الْقَوْمُ رَجَالٌ أَمْثَالِكُمْ. أَقْوَالًا بَعِيْرَ عِلْمٍ وَ عَقْلًا مِنْ غَيْرِ وَرَعٍ وَ طَمَعًا فِي غَيْرِ حَقِّ؟)

به درستی انجام نمی‌دهند و مایه رنجش و عدم آرامش وی می‌شوند. در نتیجه نه می‌تواند آنان را مختار بگذارد و نه می‌تواند اجبارشان کند. در نتیجه حاکم عادل در وقت مشکلات سخت خسته و ملول شده، تنها می‌ماند. (مَا عَزَّتْ دَعْوُهُ مِنْ دَعَاكُمْ وَ لَا اسْتَرَاحَ قَلْبٌ مِنْ قَلْبِكُمْ)

۶. از نشانه‌های دیگر نفاق اجتماعی بهانه‌تراشی و عذر تراشی مردم در وقت حضور در میدان مشکلات است، بلکه پیوسته از حاکم مهلت می‌خواهند تا ورودشان به میدان را به تأخیر بیاورند. در حقیقت این مهلت خواستنها پوششی برای آن بهانه‌های پوچ است. چه این که حتی آینده نیز فرا رسد، باز هم بهانه خواهند تراشید و کاری انجام نخواهند داد. از این رو حاکم خود را بین بهانه پوچ و مهلت پوچ میبیند و رنج میکشد. (أَعْلِيلٌ بِأَعْلَالٍ وَ سَائِلُوْنِي التَّطَوُّلِ دِفَاعَ ذِي الدِّينِ الْمَطْوُولِ)

۷. بیماری‌های اجتماعی سستی ذلیلانه مردم در مقابله با ستم‌های دشمنان و خبیثان بیرون و درون است که تنها راه نجات از آن ستم‌ها و وصول به حق تلاش و کوشش است. تا مردم بر پای نیایستند، نمی‌توانند از مشکلات برخاسته از آزار ستمکاران نجات یابند.

اینجاست که حاکمان مردم را به مشارکت همدلانه فرا میخوانند تا نفوذی‌ها، بی‌اخلاقی‌ها، بدرفتاری‌ها، بی‌عدالتی‌ها، بیهوده کاری‌ها، بی-توجهی‌ها را از بین ببرند. (لَا تَمْنَعُ التَّيْمِيْنَ الدَّلِيْلَ وَ لَا يُدْرِكُ الْحَقُّ إِلَّا بِالْجِدِّ)

۸. بیماری‌های اجتماعی عدم مسئولیت در قبال امنیت کشور اسلامی و عدم تبعیت از حاکم شجاع و عادل و بصیر برای برون رفت از مشکلات است و این هنگامی رخ میدهد که مردم به ویژه خواص وطن را خانه خود ندانند و همچون خانه خویش به آن عشق نوزند و شکر نعمت وجود حاکمی با وصف شجاعت و عدالت و بصیرت را به جای نیابند. (أَيُّ دَارٍ بَعْدَ دَارِكُمْ تَمْتَعُوْنَ وَ مَعَ أَيِّ إِمَامٍ بَعْدِي تَقَاتِلُوْنَ؟)

۹. از نشانه‌های نفاق اجتماعی وجود فریبکاری در میان مدیران و مسئولان است که دیگران را فریب میدهند و آنان را وارد عرصه مقابله با مشکلات میسازند، در حالی که در میدان عمل، قابل اتکا نیستند و نمیتوان با آنان بر مشکلات فائق شد، بلکه چنان ضعیف هستند که دشمنان هر زمان خواستند مشکلاتی را برای کشور به وجود آورند، وجودشان مانع تحمیل آن مشکلات نیست.

راه حل نجات از فریب آنان، برکناری آنان از عرصه قدرت و سیاست و مدیریت است و این به انتخاب حاکم عادل و مردم هوشمند برمی‌گردد. (لَا تُعْرَوُ وَ اللَّهُ مِنْ عَزْرَتُمْ وَ مَنْ فَازَ بِكُمْ فَقَدْ فَازَ وَ اللَّهُ بِالْسَهْمِ الْأَخْيَبِ وَ مَنْ رَمَى بِكُمْ فَقَدْ رَمَى بِأَفْوَقِ نَاصِلِ)

۱۰. از نتایج نفاق اجتماعی عدم اعتماد حاکم به مردم به ویژه خواص و نامیدی وی نسبت به یاری آنان و در نتیجه پرهیزش از تهدید

شهید رئیسی، پایه اصلی و اخلاقی دولت‌مداری در ایران بود

عبدالوهاب فراتی

دکتر عبدالوهاب فراتی در هم اندیشی "شاخص‌های حکمرانی اسلامی در بازخوانی دولت سیزدهم" گفت: من بدون اینکه قصدی داشته باشم که مفهوم حکمرانی اسلامی را با مفهوم حکمرانی خوب در ادبیات مدرن تطبیق دهم و یا در پی کشف تشابهات و اختلافات این دو مفهوم باشم، بیشتر عنوان حکمران اسلامی را در همین مفهوم سنتی خودش یعنی نحوه حکومت مداری به کار می‌برم و طبعاً حکمرانی اسلامی را ذیل همان حکومت محوری اسلامی مطرح و در مورد آن بحث می‌کنم. عضو هیأت علمی گروه سیاست پژوهشکده نظام‌های اسلامی پژوهشگاه افزود: وقتی با مفهومی به نام حکمرانی اسلامی مواجه می‌شویم طبیعتاً آن را در تمایز با حکمرانی مارکسیستی یا حکمرانی سکولاریستی به کار می‌بریم و در تمایز با این دو، تشخیص‌های خاصی به آن می‌دهیم، طبیعتاً تمرکز ما بر حکمرانی اسلامی بر مختصات و مفارقات خاص این مفهوم است که برای ما امروزه اهمیت دو چندانی دارد؛ البته من شاید بتوانم از حکمرانی اسلامی به حکمرانی اخلاقی و انسانی هم تعبیر کنم چرا که تأکیدات دین مبین اسلام بر انسانی بودن حکمرانی و اخلاقی بودن انسانی نیز به وفور وجود دارد به همین دلیل نباید تلاش کنیم که حکمرانی اسلامی را به حکمرانی فقهی تقلیل دهیم.

وی گفت: مراد ما از حکمرانی اسلامی به مجموعه‌ای از آموزه‌ها و معارف دینی می‌گردد که فقه نیز طبعاً بخشی از آن به حساب می‌آید، بر این اساس همچنان که ما در ادبیات بسیاری از

معرفی کتاب

خدانشناسی فطری

همواره یکی از راه‌های خدانشناسی در نظر خدایابوران فطرت آدمی بوده است. در واقع ریشه‌های خداخواهی و خداجویی و خدانشناسی را می‌توان در فطرت آدمی جستجو کرد. اما اینکه فطرت چیست؟ گزینه چیست؟ طبیعت یا سرشت آدمی چیست؟ تفاوت اینها کدام است؟ آیا فطرت یک معنا دارد؟ یک نوع است؟ و پرسش‌های دیگری از این دست، مباحث اصلی کتاب حاضر را تشکیل داده و پاسخ‌هایی به تمامی پرسش‌های مطرح شده ارائه می‌دهد.

کتاب خدانشناسی فطری به قلم عزیزالله مهریزی به تقریرهای مرحوم شاه‌آبادی، دیدگاه امام خمینی، برهان فطرت در بیان شهید مطهری، بیان استاد جوادی آملی، دیدگاه استاد مصباح یزدی و... می‌پردازد. این اثر که به همت کانون اندیشه جوان به چاپ رسیده، در شش فصل گردآوری شده است:

در فصل اول این کتاب مفهوم فطرت و تعریف لغوی و اصطلاحی آن ارائه می‌شود. گزینه، تفاوت‌ها، حرکات انعکاسی و عادی، برهان فطرت و براهین اخلاقی از دیگر مفاهیمی است که در این فصل تعریف می‌شود.

پنج فصل دیگر این کتاب به بررسی این مفهوم و تقریرها و برداشت‌های پنج تن از صاحبان اندیشه در حکمت الهی از برهان فطرت می‌پردازد.

افغانستان؛ بازی دوسر باخت برای آمریکا

فرانک مکزی، فرمانده سابق نیروهای آمریکا در خاورمیانه (سنتکام) در کتاب خاطراتش توافقنامه دوحه با طالبان را «یکی از بدترین اشتباهها در مذاکره» خواند که در زمان دو رئیس جمهور آمریکا انجام شد. او در زمان مذاکرات با طالبان در دوحه و خروج آشفته سربازان آمریکا از افغانستان فرماندهی سنتکام را برعهده داشت. مکزی در گفت‌وگو با شبکه سی‌بی‌اس گفت: توافقنامه دوحه میان آمریکا و طالبان، دولت افغانستان (اشرف غنی) را نابود کرد. در توافقنامه دوحه بخصوص با مشخص کردن جدول زمانی خروج نیروهای آمریکا از افغانستان، طالبان دیدند که بدون توجه به پیامدها، مشتاق خروج هستیم. ترامپ و بایدن، خروج از افغانستان را بدون توجه به پیامدها دنبال کردند.

کتاب خاطرات فرانک مکزی با عنوان «نقطه ذوب؛ فرمانده عالی و جنگ در قرن ۲۱»، قرار است به زودی منتشر شود. او در این کتاب آورده که در مورد خروج سربازان آمریکا از افغانستان به شدت مخالف بوده و حتی می‌خواست که استعفا بدهد. مکزی گفت: در مورد خروج نیروها از افغانستان تصمیم درستی نگرفتیم. وی در مقدمه کتاب نوشته: فرماندهی سنتکام را با این اعتقاد پذیرفت که بازدارندگی ایران باید از نو تعریف شود. اظهارات مکزی در حالی است که آمریکایی‌ها مجبور شدند پس از صرف هزینه‌های گزاف در افغانستان، نیروهای خود را خارج کنند. پس از تصمیم مذکور، ۹۰ ژنرال آمریکایی، ضمن مطالبه استعفا وزیر دفاع و رئیس ستاد مشترک ارتش نوشتند:

«از دست رفتن میلیاردها دلار تجهیزات نظامی فاجعه‌بار است. لطمه‌ای که به اعتبار ایالات متحده وارد شده، قابل توصیف و جبران نیست. تا سالین دور در هر توافق یا عملیات چندملیتی، شریکی غیرقابل اتکا دیده خواهیم شد. دشمنان، حالا به دلیل ضعفی که نشان داده شد، برای اقدام علیه ما جسور شده‌اند. ابتدا چین و بعد از آن روسیه، ایران، کره شمالی و دیگرانند». افغانستان، تله‌ای بود که آمریکا برای شوروی چید؛ سپس حماقت کرد و خود هم در آن با گذاشت. جو بایدن اواخر مرداد ۱۴۰۰ گفته بود: «ما ۲۰ سال است روزانه ۳۰۰ میلیون دلار در افغانستان هزینه می‌کنیم و نمی‌توانستیم به این هدر دادن ادامه دهیم. دنیا در حال تغییر است. ما درگیر رقابت جدی با چین و روسیه و حمله سایبری و ایران هستیم... چین و روسیه آرزو دارند آمریکا ده سال دیگر در افغانستان گرفتار شود». ادامه حضور در افغانستان یا فرار از این کشور، تبدیل به بازی دوسر باخت برای دولت‌های آمریکا شده بود و بنابراین ترجیح دادند خفت قبول شکست و فرار از این کشور را پس از سال‌ها جنایت به جان بخرند.

نخستین تحریم تجاری علیه اسرائیل از سوی آمریکای لاتین

«تأثیر جدی» اعمال آن بر این بخش هشدار داده است. این نهاد با انتشار پیامی در شبکه اجتماعی ایکس تأکید کرد: اسرائیل یک مقصد کلیدی برای صادرات زغال سنگ حرارتی کلمبیا است. این نوع اقدامات باید پیامدهای اقتصادی و اجتماعی را برای کشور و مناطق بسنجد.

این تصمیم در حالی گرفته شده است که کلمبیا در اوایل ماه مه گذشته (اواسط اردیبهشت ماه)، روابط دیپلماتیک خود را با اسرائیل به تلافی حمله به غزه، که در آن بیش از ۳۶ هزار و ۷۰۰ فلسطینی جان باخته‌اند، قطع کرد.

روزنامه کلمبیایی «لا ریپوبلیکا» (La República)، رسانه تخصصی در امور اقتصادی گزارش داد که صادرات این کشور آمریکای جنوبی به اسرائیل از زمان امضای توافقنامه تجارت آزاد در سال ۲۰۲۰ میلادی، ۶۷.۰۲ درصد افزایش یافته و کلمبیا پس از برزیل، به دومین شریک تجاری اسرائیل در آمریکای لاتین تبدیل شده است.

به این ترتیب، قطع روابط دیپلماتیک با اسرائیل را از سوی کشوری شاهد هستیم که برای سال‌ها و در دولت‌های متوالی راست‌گرا و راست میانه، روابط نزدیکی با رژیم صهیونیستی داشته است.

بر اساس فرمانی که توسط وزارت بازرگانی کلمبیا منتشر شد، دولت بوگوتا تصمیم گرفته است صادرات زغال سنگ به رژیم صهیونیستی را در تلاش برای تحت فشار قرار دادن این رژیم برای توقف درگیری در غزه متوقف کند.

این تصمیم نشان‌دهنده اولین تحریم تجاری علیه اسرائیل توسط یک دولت آمریکای لاتین است؛ تحریم تجاری فراتر از اقدامات انجام شده‌ای که تاکنون ماهیت دیپلماتیک داشته‌اند.

این اقدام که از سوی وزرای امور خارجه، دارایی و انرژی کلمبیا نیز حمایت می‌شود، پس از امضای آن توسط گوستاوو پترو رئیس جمهوری کلمبیا این کشور که در حال حاضر برای شرکت در کنفرانس صلح اوکراین در اروپا به سر می‌برد، اجرائی خواهد شد.

با در نظر گرفتن اینکه این کشور بزرگ‌ترین تامین کننده سوخت فسیلی اسرائیل است، این تصمیم می‌تواند به طور قابل توجهی بر روابط تجاری میان کلمبیا و رژیم صهیونیستی تأثیر بگذارد.

به گزارش خبرگزاری بلومبرگ، کلمبیا سال گذشته میلادی (۲۰۲۳) حدود ۴۵۰ میلیون دلار (۴۱۵ میلیون یورو) زغال سنگ به رژیم صهیونیستی عرضه کرد. انجمن معدن کلمبیا به این فرمان واکنش نشان داده و نسبت به

هشدار دولت بایدن به اسرائیل در خصوص تشدید تنش‌ها با حزب الله لبنان

«مرکز تحقیقات و آموزش آلما» (Alma Research and Education Center) که درباره تحولات ژئوپلیتیکی در شمال سرزمین‌های اشغالی (مرز اسرائیل با لبنان و سوریه) تحقیق می‌کند، در جدیدترین گزارش خود آورده است که طی یک ماه گذشته، حملات پهنای و موشک‌های ضدتانک حزب الله علیه اهداف صهیونیستی دو برابر شده است. این گزارش، ۹۵ حمله موشکی ضدتانک را در ماه می ردیابی کرده است که در مقایسه با ۵۰ حمله در ماه آوریل، افزایش حدوداً دوبرابری را نشان می‌دهد. گزارش آلما می‌افزاید: «در ماه می ۲۰۲۴، ۸۵ مورد نفوذ پهپاد به سرزمین‌های اشغالی رخ داد، در حالی که در آوریل ۲۰۲۴، این عدد ۴۳ مورد بوده است.»

ارتش اسرائیل در اول ژوئن گزارش داد که ۱۵ موشک از جنوب لبنان به بلندی‌های جولان شلیک شده است. گزارش ارتش اضافه می‌کند که در ۳ ژوئن، رگبارهای راکتی حزب الله باعث آتش‌سوزی گسترده در شمال اسرائیل شد. یک روز بعد از حمله ۳ ژوئن، «نعیم قاسم»، معاون دبیر کل حزب الله، در مصاحبه‌ای با الجزیره، اسرائیل را تهدید کرد که در صورت گسترش جنگ، حزب الله آماده جنگیدن است. نعیم قاسم گفت: «هرگونه اقدامی برای گسترش جنگ به لبنان، با ویرانی، نابودی و آوارگی اسرائیل همراه خواهد شد.»

در بچوبه فعل و انفعالات گفته شده، ارتش اسرائیل در ۲ ژوئن اعلام کرد که شبیه‌سازی جنگ در شمال اسرائیل را با هدف افزایش آمادگی برای تشدید احتمالی تنش‌ها با حزب الله تمرین کرده است. ارتش اسرائیل اعلام کرد که این رزمایش شامل «سناریوهای زیادی است که گسترش جنگ در میدان شمالی و سناریوهای جنگ چندجبهه‌ای را شبیه‌سازی می‌کند». ۳ ژوئن، وزیر آموزش اسرائیل اعلام کرد که با در نظر گرفتن این احتمال که ممکن است دانش‌آموزان نتوانند به‌موقع برای سال تحصیلی جدید (اول سپتامبر) به شمال سرزمین‌های اشغالی بازگردند، قصد دارد ۳۸ میلیون دلار برای ساخت مدارس جدید، خارج از بر د موشک‌های [حزب الله] اختصاص دهد. گفتنی است که دست کم ۶۰۰۰۰ اسرائیلی به دلیل ادامه حملات حزب الله، خانه و کاشانه خود را در شمال اسرائیل ترک کرده‌اند.

پس از این تحولات، وبگاه خبری آکسیوس در ۶ ژوئن گزارش داد که دولت بایدن به اسرائیل تأکید کرده است که به حملات حزب الله پاسخ ندهد. کاخ سفید هشدار داده است که تهاجم زمینی به لبنان، خطر ورود جمهوری اسلامی ایران به جنگ را در پی خواهد داشت. طبق گزارش‌ها، واشنگتن برای دولت یهودی روشن ساخته است که در صورت «جنگ محدود» یا «جنگ کوچک منطقه‌ای» با حزب الله، گروه‌های مقاومت در سراسر منطقه از سوریه، عراق و حتی یمن برای کمک به حزب الله، ابتدا به لبنان و از آنجا به درون سرزمین‌های اشغالی سرازیر خواهند شد.

هشدار آشکار دولت بایدن در حالی است که بنابر برخی نقل‌ها ارتش اسرائیل در حال آماده‌باش برای جنگ با حزب الله بوده است. ژنرال «هرزی هالوی»، رئیس ستاد ارتش اسرائیل، ۴ ژوئن گفت: «ارتش اسرائیل پس از یک روند آموزشی بسیار خوب — که تا سطح یک تمرین نظامی ارتقا پیدا کرده است — آماده است تا به سمت حمله در شمال حرکت کند.» هالوی گفته بود که ارتش اسرائیل «در حال نزدیک شدن به نقطه تصمیم‌گیری» است. آیزاک هرزوغ، رئیس اسرائیل نیز در پنجم ژوئن گفت: «اسرائیل چاره‌ای جز حفاظت از شهروندان خود ندارد. جای هیچ تعجبی نیست که این کار را با شدت و قاطعیت بیشتری انجام دهد.»

با این وجود، آنچه در عمل مشاهده می‌شود چیزی بیش از انفعال و سردرگمی سران رژیم صهیونیستی نیست. تاجایی که برخی تحلیل‌گران آمریکایی و صهیونیستی ضمن انتقاد از انفعال دولت نتانیاهو و رویکرد دولت بایدن در مهار رژیم صهیونیستی برای جلوگیری از تشدید تنش‌ها، چنین سیاست‌هایی را در جهت تضعیف موجودیت رژیم اسرائیل تلقی کرده و خروجی آن را آزادی عمل بیشتر حزب الله و سایر گروه‌های مقاومت برای وارد آوردن ضربات کاری بر پیکره «دولت درحال احتضار یهودی» می‌دانند.

بی‌حیثیت‌شدگی تحریم؛ شکست آمریکادار جنگ هوشمند

محمد ایمانی

در دانشگاه‌های آمریکا و اروپا. شاید کسانی بپرسند که اگر تحریم‌ها، ضد کارکردی و مایه رسوایی شده، پس چرا آمریکایی‌ها از آن دست نمی‌کشند؟ پاسخ این است که آمریکا در بسیاری از ابعاد قدرت نرم و سخت و هوشمند، خلع قدرت شده، و از شدت استیصال و عجز تدبیر، حربه تحریم را هم لجن مال کرده، پس از آن که در اثر کثرت استفاده، کند و هرز کرد.

بین المللی را در صورت تعقیب قضایی سران اسرائیل، مورد مجازات و تحریم قرار خواهند داد. همزمان با مصوبه تحریمی مجلس نمایندگان آمریکا، مایک جانسون رئیس مجلس نمایندگان گفت: «دادگاه بین‌المللی را سخت مجازات می‌کنیم و دادستان آن را سر جایش می‌نشانیم. اگر دادگاه کیفری امروز مجاز باشد که سران اسرائیل را تهدید کند، می‌دانیم که گزینه بعدی، آمریکا خواهد بود.»

اتفاق راهبردی مهمی رخ داده است. آمریکا با همراهی متحدان غربی، ظرف چند دهه گذشته، ایران و برخی کشورهای مستقل را به عنوان معارضان حقوق و امنیت بین الملل جا زده و تحریم کرد. آنها مدعی بودند سمت حقوق و قانون و امنیت جهانی ایستاده‌اند و تحریم شدگان، در طرف شر.

اما آنها پس از نسل کشی رژیم صهیونیستی در غزه، علاوه بر تامین تسلیحاتی، در مجامع عمومی هم از پشت جنایتکاران صهیونیست در آمدند. در شورای، قطعنامه‌های آتش بس و توقف نسل کشی را وتو کردند. و از آن بدتر، دادگاه بین المللی را به خاطر پیگرد متهمان، تحت فشار گذاشتند. رئیس سابق سرویس جاسوسی و تروریستی موساد، در جلسات مجرمانه، دادستان دادگاه بین المللی را تهدید کرده تا تحقیقات جنایت جنگی را رها کند. به گزارش گاردین، «یوسی کوهن به فاتو بنسودا گفته: شما که نمی‌خواهید وارد چیزهایی شوید که امنیت شما یا خانواده‌تان را به خطر بیندازد!»

این هویت رژیم سروری است که حکومت آمریکا از آن حمایت می‌کنند. اما رسوایی به همین حد محدود نمی‌شود. محافل حاکمیتی آمریکا هم هشدار می‌دهند که دادستان‌های دیوان دادگستری

جنگ غزه از ابعاد گوناگون دوران ساز است. و یکی از این ابعاد، پدیدار شدن شرافت طرف‌های مورد تحریم آمریکا، و بی‌حیثیتی و یاغیگری تحریم‌کنندگان غربی در برابر حقوق و امنیت بین المللی است. این را علاوه کنبد به برانگیختگی عمومی جهانی، حتی

ارتباط برنامه ریزی شهری، مسکن و کاهش رشد جمعیت

شهاب الدین فتاحی

جمعیت هر کشور از مباحث پایه در شکل‌دهی امور اجتماعی و اقتصادی جوامع است. توازن و ترکیب جمعیتی کشور، استحکام و اقتدار جامعه درونی آن را نشان می‌دهد. برای رشد و شکوفایی یک جامعه، داشتن جمعیتی جوان و فعال غیر قابل انکار است و بدون آن دستیابی به قله‌های علم و پیشرفت امکان‌پذیر نیست. برای حفظ تعادل و پویایی جمعیت یک کشور باید سیاست‌های جمعیتی و برنامه‌ریزی مرتبط با این حوزه به طور یکپارچه و هماهنگ عمل کند. همچنین برنامه‌ریزی برای مسکن متناسب با نیاز خانوار و جامعه، از این امر مستثنی نیست و در این گزارش اهمیت برنامه‌ریزی مسکن در رشد جمعیت بررسی می‌گردد.

بر اساس برآوردها رشد جمعیت ایران در سال گذشته حتی از متوسط جهانی هم کمتر بوده است. جمعیت ایران در این سال تنها ۰.۷۱ درصد رشد کرده و به ۸۹ میلیون نفر رسیده است. جمعیت ایران طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ به‌طور متوسط ۰.۹ درصد رشد سالانه داشته است. گزارش مرکز آمار مبنی بر پیش‌بینی جمعیت در ایران نشان می‌دهد از سال ۱۴۲۵ به بعد جمعیت کشور نزولی خواهد شد.

■ **کاهش کیفیت و کمیت مسکن، مولفه‌های تاثیرگذار در جمعیت مسکن سهم قابل توجهی از سبد هزینه خانوار در ایران را دارد. این سهم در کلانشهرهای ایران که نزدیک به ۳۰ درصد جمعیت کل کشور را دارند بسیار بیشتر است. به‌ویژه در کلانشهر تهران که حدود**

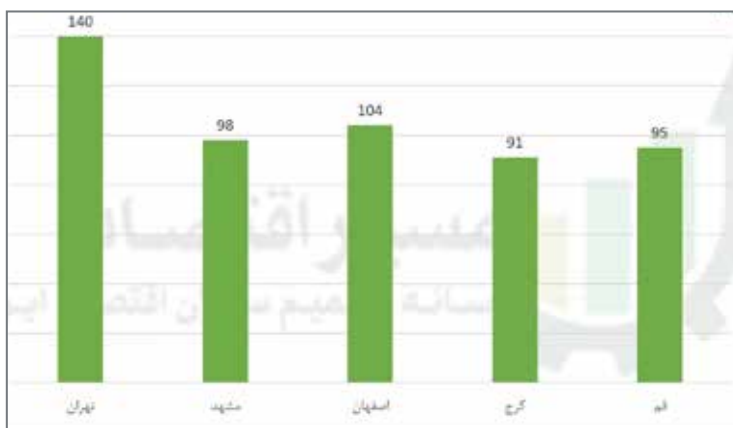
۷۰ درصد سهم سبد هزینه خانوار به مسکن تعلق دارد و به تنهایی ۱۴ درصد از جمعیت کشور را شامل می‌شود. این مسئله به دو صورت در کاهش رشد جمعیت کشور اثر می‌گذارد. ابتدا ساخت و توزیع مسکن برای تشکیل خانواده و ازدواج مورد توجه است. مسکن از مسائل اولویت‌دار جوانان در تشکیل خانواده با توجه به سهم قابل توجه آن از سبد خانوار به‌حساب می‌آید. بنابراین تاثیر تامین مسکن در این امر آشکار است و با تسهیل این امر افزایش می‌یابد. از جهتی دیگر، تاثیر پنهان مسکن در رشد جمعیت کشور است. کیفیت تامین مسکن در فرزندآوری به‌توجهی اثرگذار است. تامین فضای مناسب برای رشد فرزندان و پاسخ درست به سبک زندگی با برنامه‌ریزی مسکن رفاهی و معیشت محور می‌تواند پاسخ مناسبی به آن باشد.

تراکم جمعیتی بیشتر، رشد جمعیتی کمتر

اما نکته قابل توجه اینجاست که چرا در ایران به این امر توجه نمی‌شود و با ساخت آپارتمان‌ها و واحدهای کوچک مسکونی از کیفیت مسکن کاسته می‌شود. عامل مهم اثرگذار در این رویکرد تراکم جمعیتی بالا در کلانشهرهای ایران است. اکثر کلانشهرهای ایران تراکمی بالای ۹۰ یا ۱۰۰ نفر در هکتار دارند و در کلانشهر تهران این عدد به ۱۴۰ نفر بر هکتار رسیده است.

این موضوع موجب افزایش قیمت زمین و در پی آن افزایش قیمت

مسکن شده است. همانطور که بیان شد، قیمت مسکن در تهران تا جایی افزایش یافته، که حدود ۷۰ درصد از هزینه‌های سبد خانوار را به خود اختصاص داده است. همچنین قیمت بالای زمین، موجب رواج رویکرد بلندمرتبه‌سازی و رجوع به ساخت خانه‌های کوچک مقیاس می‌گردد که اخیراً حتی با مترهای ۲۵ و ۲۵ متر پیشنهاد می‌شود. از طرفی عدم استطاعت خانوارها در تامین مسکن متناسب با نیاز، آنها را به سمت تهیه مسکن‌های کوچک مقیاس سوق می‌دهد. مسکنی که رفاه و معیشت در آن جایی ندارد و در نهایت آن‌ها را از داشتن فرزند منصرف می‌کند، یا به داشتن یک فرزند رضایت می‌دهند. نتیجه این روند، رسیدن به بعد خانوار ۳.۳ و رشد جمعیت ۰.۷۱ درصد است. کاهش رشد جمعیت با برنامه‌ریزی شهری نادرست این مسئله تنها مختص ایران نیست و تجربه کشورهای دیگر در این زمینه خواندنی است. برای مثال، در کره جنوبی گزارشی با عنوان «چگونه یک کشور را بکشیم» به بررسی کاهش نرخ زاد و ولد و ارتباط آن با بلندمرتبه‌سازی می‌پردازد [۴] و یکی از دلایل کاهش جمعیت کره جنوبی را تراکم بالای شهرهای این کشور و در نتیجه بلندمرتبه‌سازی و خانه‌های کوچک بیان می‌کند. قطعاً نمی‌توان مسکن را تنها عامل کاهش رشد جمعیت دانست، اما رسیدن به رشد جمعیت مطلوب و هدفمند حاصل برآیند برنامه‌های جامع است که برنامه‌ریزی شهری و مسکن در آن سهیم است. تراکم جمعیتی بالا موجب افزایش قیمت زمین، رجوع به بلندمرتبه‌سازی و تولید مسکن کوچک مقیاس می‌شود. در نهایت تاثیر آن در کاهش رشد جمعیتی و بسیاری مسائل دیگر قابل مشاهده است.

نمودار ۲- تراکم جمعیتی پنج کلانشهر ایران

نمودار ۱- جمعیت ایران از ۱۳۹۵ تا ۱۴۳۰- مرکز آمار ایران

گرداب ناترازی بانکی

سید عباس عباس پور

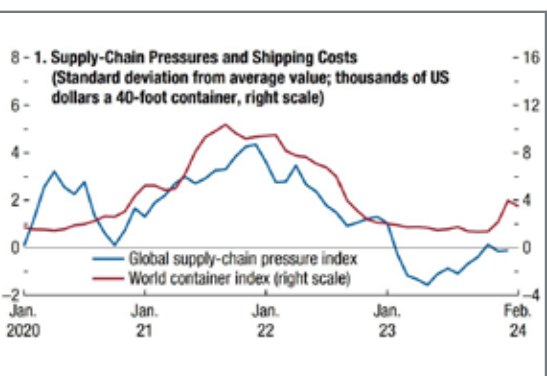
نظام بانکی با مشکلات و ناکارآمدی‌های زیادی دست و پنجه نرم می‌کند و دچار ناترازی شدیدی است. کیفیت اقلام ترازنامه بانکی، زیان انباشته، جریان وجوه نقد و کسری ذخایر، ۴ مولفه‌ای است که هر کدام به یک شکل منجر به بروز ناترازی در بانک‌ها می‌شود.

سازوکار حسابداری تعهدی در صنعت بانکداری به صورت بالقوه امکان ایجاد ناترازی در شبکه بانکی را فراهم کرده است. در سمت چپ ترازنامه، بدهی‌ها به صورت قطعی درج شده و لازم است در سررسیدهای مشخصی پرداخت شود. این بدهی‌ها عموماً به صورت تصاعدی و مداوم رشد می‌کنند؛ اما در سمت راست ترازنامه، دارایی‌ها و رشد آن‌ها غالباً به صورت تعهدی است.

از سوی ناکارآمدی در لایه مدیران و سهام‌داران بانک‌ها، عدم رعایت الزامات حاکمیت شرکتی، اقتصاد سیاسی صنعت بانکداری در ایران و چالش‌های اقتصاد کلان به ناترازی در نظام بانکی دامن زده است. حل این چالش در بلندمدت، نیازمند اصلاح حاکمیت شرکتی، کنترل رفتار بانک‌های ناسالم و اجرای سیاست هدایت اعتبار به منظور مستهلک کردن زیان ناشی از عملیات بانکی است.

برنامه‌ترکیه‌برای پیوستن به ائتلاف بریکس

ترکیه از لحاظ تاریخی یک بازیگر کلیدی در سیاست و اقتصاد خاورمیانه بوده است. علیرغم عدم تحریم‌های عمده از سوی کشورهای غربی مانند آمریکا و انگلیس، اقتصاد ترکیه در حال حاضر در وضعیت نامناسبی قرار دارد. یکی از دلایل احتمالی علاقه ترکیه به بریکس، تمایل به کاهش وابستگی به دلار آمریکا است، هدفی که بسیاری از اعضای بریکس مشترک هستند. موضوع اصلی بحث در بریکس، امکان پذیرش ارز واحد است. بیت کوین با ماهیت بدون مرز و غیرمتمرکز خود، به عنوان یک نامزد بالقوه ظاهر شده است. در ترکیه که تورم بالایی را تجربه می‌کند، مردم با تجارت بیت کوین بسیار آشنا هستند. این آشنایی می‌تواند موقعیت ترکیه را در بریکس تقویت کند، به‌ویژه که این اتحاد ارزهای دیجیتال را در استراتژی اقتصادی خود لحاظ می‌کند. پیوستن به BRICS یک فرآیند طولانی است، اما این اتحاد همچنان در حال رشد است. عضویت بالقوه ترکیه می‌تواند بر این گروه به ویژه با توجه به علاقه آن به اصلاحات اقتصادی دیجیتال تأثیر بگذارد. همانطور که BRICS جایگزین‌های سیستم‌های مالی سنتی را بررسی می‌کند، تصمیم ترکیه بر حرکت گسترده تر به سمت استقلال مالی از نفوذ اقتصادی غرب تأکید می‌کند.

عقربه تجارت روی سیاست

مهدی فامیل محمدی

گزارش اخیر صندوق بین المللی پول (IMF) نشانگر افت ۵۰ درصدی حجم تجارت از کانال سوئز و رشد معادل آن در عبور از دماغه امید نیک آفریقا است.

با این حال و با وجود افزایش هزینه حمل، شاخص فشار زنجیره تامین (GSCPI) به شکل مناسبی تعدیل شده و زنجیره تامین جهانی به کار خود ادامه می‌دهد. شاخص GSCPI یک معیار جامع است که از داده‌های مختلف شامل هزینه حمل، تاخیر در حمل، ظرفیت تولید و... استفاده می‌کند تا تصویر کاملی از وضعیت فعلی زنجیره تامین جهانی ارائه دهد.

نکته این گزارش اینجاست که تجارت خودش را با سیاست تنظیم می‌کند، به شرطی که اراده کافی در دولتمردان وجود داشته باشد.

صنعت، معدن و تجارت باید برای بخش‌های فعال اقتصادی سیاست‌گذاری کرده و اقتصاد کشور را اداره کند؛ ولی امروز منابع درآمدی دولت که کسری بودجه را دامن می‌زند، صرف هزینه‌های جاری و اعطای یارانه می‌شود و چنین دولتی به سمت توسعه نخواهد رفت.

راهکار حل مشکلات اقتصادی، کنترل تورم است

همچنین پیمان مولوی، فعال اقتصادی و سرمایه‌گذاری با بیان این که اولین سرمایه‌گذاری باید در راستای اعتماد عمومی پایه‌گذاری شود، اظهار کرد: در کشورها با وجود تورم، نمی‌توان دیدگاه بلندمدت به فعالان اقتصادی داد. از این رو راهکار ادامه‌دادن رویکرد درست اقتصادی، مهار تورم است؛ خاصه در ایران که با هزاران گروه ذی‌نفع زندگی می‌کنیم که عشاق سینه‌چاک تورم هستند. در هیچ کشوری نرخ بهره حقیقی برای مدت‌ها منفی نیست؛ ولی این رقم در ایران به مدت ۰۳ سال رواج داشت.

وی خاطرنشان کرد: ما تلاش نکردیم تا کار و حرفه، مردم را ثروتمند کند؛ بلکه راه‌حل را در وام‌گیری از بانک‌ها دانستیم تا در نهایت تورم، افراد را رشد دهد. مولوی افزود: در ایران بازی اقتصادی شروع شده که تولید زمین نخورد و در نهایت اقتصاد حفظ شود؛ ولی اصلی‌ترین راهکار، کاهش نرخ تورم است که در پساکرونا نزدیک صد کشور آن را اجرایی کردند.

این عضو انجمن اقتصاددانان ایران خاطرنشان کرد: باید از نقطه اعتماد عمومی به سیاست‌گذار برسیم و سیاست‌گذاران هم ابتدا باید تورم را کنترل کنند.

بنابراین، غیرقابل قبول است که کسی از محل پول وام و سپرده بانکی، کسب‌وکار غیررقابتی ایجاد کند؛ ولی نرخ بهره حقیقی را در نظر گیرد! مولوی با اعتقاد بر این که در حال حاضر تولید در کشور همراه با تورم‌زایی اتفاق می‌افتد و این مسیری خطاست، خاطرنشان کرد: کنترل تورم بدون سیاست مشخص و مدون انقباضی، امکان‌پذیر نیست.

وی در مصاحبه با رادیو گفت‌وگو از کسانی سخن گفت که در زمان مثبت‌شدن نرخ بهره، دم از رکود در کشور می‌زدند و می‌گفتند این رکود، اجازه فعالیت اقتصادی را نمی‌دهد!

از این رو ابتدا تورم باید کاهش پیدا کند؛ چون در کشورمان ذی‌نفعانی برای تورم داریم و باین حال، تعدیل کنترل تورم، در تمام دوره‌های ریاست‌جمهوری اتفاق افتاده است.

توقف دولت و مسیری که ابترماند...

حسن خوشپور

حسن خوشپور با حضور در استودیوی پخش زنده برنامه گفتگوی اقتصادی درباره اولویت‌های اقتصادی رئیس‌جمهور آینده اظهار کرد: همه این بحث‌ها به دلیل برنامه راهبردی بلندمدت و عدم تعریف چشم‌انداز در کشور است.

این کارشناس اقتصادی پرسید: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله تا چه میزان محقق شد و برنامه‌های تدوینی مجلس چه میزان با سند انطباق داشته است؟! از این رو فلسفه وجودی این میزگرد ابهامات نسبت به آینده و هرج‌ومرج سیاست‌گذاری است.

وی با بیان این که در ابتدای ۳۰۴۱ پیش‌بینی می‌شد به دلیل انطباق مجلس دوازدهم و دولت سیزدهم، اقدامات اقتصادی بسیاری رخ خواهد داد، در عین حال گفت: امروز باید بدانیم باور و وقوف رئیس‌جمهور جدید چیست؛ از این رو جهت‌گیری مجلس جدید باید تابعی از برنامه راهبردی باشد و در صورت تدوین هم دکوری خواهد بود که کسی در پی آن نخواهد رفت.

خوشپور افزود: با تغییر رئیس سازمان خصوصی‌سازی، سیاست‌ها به کلی تغییر می‌کند؛ اما به‌واقع باید چنین باشد؟! یا این که سازمان خصوصی‌سازی باید راهبردی کلی را بر اساس نیازهای کشور در نظر گیرد؟

وی انگیزه‌های اقتصادی را موجب توسعه دانست و گفت: در کشوری که سیاست‌های توسعه‌ی ندارد، دولتی توسعه محور شکل نمی‌گیرد. ما دارای یک بخش بی‌هویت اقتصادی به نام خصولتی هستیم که انگیزه‌های بخش خصوصی بر آن حاکم نبوده و امکان نظارت‌های دولتی هم وجود ندارد که اتفاقاً تعیین‌کننده‌ترین بخش در اقتصاد ایران است. خوشپور در مصاحبه با رادیو گفت‌وگو خاطرنشان کرد: وزارت

تنه‌راه برداشتن تحریم

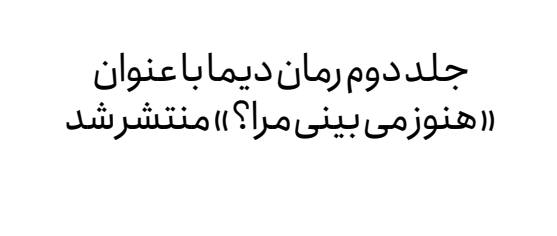
محمد امینی رعیا

آمریکا به این نتیجه رسید که باید برای جلوگیری از نفوذ منطقه‌ای ایران و تضعیف رابطه مردم با حاکمیت، با تحریم در حوزه اقتصاد به ایران فشار بیاید. لذا تا زمانی که تحریم اثرگذار است آن را با مذاکره بر نمی‌دارد!

حل مسئله تحریم تنها دو راه دارد؛ یا ایران از آنچه باعث تحریم شده کوتاه بیاید، یعنی هیچ‌کس بین المللی خلاف موضع آمریکا انجام ندهد، یا تحریم را بی‌اثر کند. افزایش فروش نفت فرصتی ایجاد کرده تا مسیر «بی‌اثر کردن تحریم» دنبال شود. تحریم باید بی‌اثر شود تا برداشته شود. راه برداشتن تحریم، بی‌اثر کردن تحریم است. تحریم وقتی بی‌اثر شود، تازه امکان مذاکره و برداشتن آن فراهم می‌شود.

مهمترین نقطه برای بی‌اثر کردن تحریم، کاهش وابستگی به درهم و یورو و نظامات ارزی ترازستی در تجارت است. انطباق نقشه ارزی و تجاری با اولویت کالای اساسی، این مهم را محقق می‌کند.

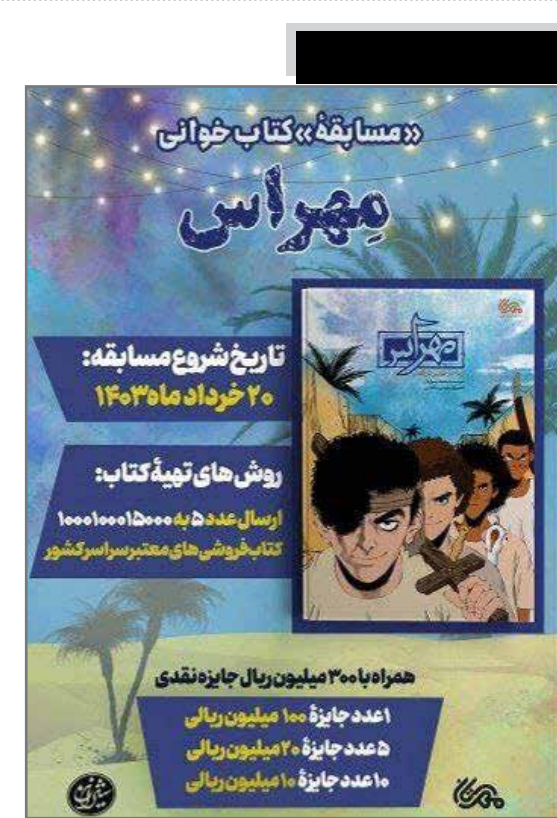
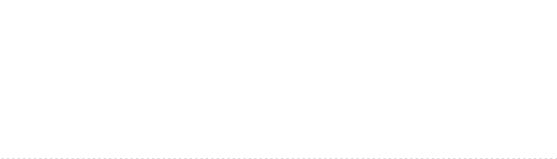

«دیما» داستان زندگی همسر یک مدافع حرم است که ازدواجش برخلاف روند زندگی قبلی‌اش بوده است. خلاف انتظار خانواده با یک پاسدار ازدواج می‌کند و با مشکلات پیش‌بینی نشده‌ای روبه‌رو می‌شود. زندگی با یک پاسدار شرایط خاص خود را دارد که تجربه اش را در خانواده بازاری و فرهنگی نداشته است. بعد از ازدواج جنگ سوریه آغاز می‌شود و این ماموریت‌های درون مرزی و برون مرزی بیشتر می‌شود. این کتاب ۷۰ درصد مستند است اما نه از زندگی یک نفر، بلکه از زندگی مجموعه‌ای از افراد است که به صورت رمان درآمده است.

«هنوز می‌بینی مرا؟» ادامه زندگی دیماست. در واقع دیما در این کتاب تن به ازدواجی می‌دهد که شاید خود راغب به اینکار نبوده و هنوز با شهادت و دوری از عایس کنار نیامده بود، اما اینقدر عرصه تنگ می‌شود و مشکلات زیادی او را در همان چندماه احاطه می‌کند که ترس این را دارد که اگر این موقعیت را از دست بدهد، ممکن است موقعیت دیگری برایش پیش نیاید و بعدها پشیمان شود.

نویسنده در جلد دوم رمانش، نشان می‌دهد که اگر قرار باشد آدم‌ها جور آدم‌هایی که نیستند را بکشند. عشق هرگز تکرار نخواهد شد و زندگی در مسیر درستش جریان پیدا نخواهد کرد و آدم‌ها برای درست و زیبا زندگی کردن همیشه باید بهایی بپردازند.

این رمان در ۳۰۴ صفحه و قیمت ۲۴۵ هزار تومان توسط انتشارات کتابستان به‌تازگی به چاپ رسیده است.

بیست‌و‌چهارمین پویش کتابخوانی پویابامحوریت‌عیدغدیرآغازشد

بیست و چهارمین پویش کتابخوانی پویا به مناسبت عید غدیر خم با محوریت کتاب «مه‌راس و ماجراجویی در قصر» از امروز یکشنبه ۲۰ خرداد توسط مرکز رسانه‌ای شیرازه و نشر مهرستان آغاز شد. این پویش به منظور آشنایی کودکان با فضائل امیرالمومنین (ع) است.

کتاب «مه‌راس و ماجراجویی در قصر» نوشته بنفشه رسولیان، روایت گروهی از نوجوانان به سردستگی پسری به نام مه‌راس است که مسیر ماجراجویی آنها در شهر مدینه با جریان کشته شدن خلیفه به دست مردم خشمگین مصر و به خلافت رسیدن حضرت علی (ع) و بیعت مردم با ایشان پس از ۲۵ سال خانه نشینی آن حضرت پیوند می‌خورد.

هنرودادیات

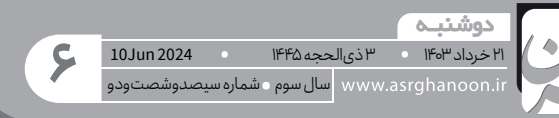
حاضرهمیشه‌غایب

محمدرضامحمدی‌نجات

در میان پوستره‌های فیلم‌های سینمایی که دیوارهای موزه را پوشانده است، چند پوستر خودنمایی می‌کند. پوستره‌های فیلم‌هایی متعلق به سینمای معروف به فیلمفارسی در قبل از انقلاب اسلامی ایران که به‌صورت مشترک با تهیه‌کنندگان ترک و بازیگران معروف آن روزهای سینمای تجاری ایران تولید شده است. برخلاف تولید مشترک فیلم مست عشق که حاشیه‌های بسیار تلخی در هم‌کاری با ترک‌ها داشت، ظاهرا در آن سال‌ها آب گشته و چاله را پیدا کرده بود و صنعت فیلمفارسی ایران قبل از انقلاب با همکاری ترک‌ها خوب می‌تاخت اما بعد از انقلاب تا سال‌ها اثری از سینمای بدنه ایران انقلابی در ترکیه وجود نداشت. اقبال محدود به سینمای جشنواره‌ای ایرن و اسم‌هایی مشخص، فقط رگه‌هایی از اعتنا به سینمای ایران بعد از انقلاب است.حدود ۲۵ سال پیش جمعی از طلاب جوان از اتباع اهل‌بیت، پس از بازگشت به کشور ترکیه مؤسسه‌ای را بنیان گذاشتند تا با تحقیق، ترجمه و نشر معارف اهل بیت بتوانند چراغ راهی برای رهجویان طریق هدایت روشن کنند.آقای حریت وارول از جوانان آن روزها که اکنون گردی از تجربه محاسنش را به سفیدی کشانده است یکی از آنهاست. او از جمله مؤسسان مؤسسه علمی فرهنگی کوثر و بنیان‌گذار شبکه تلویزیونی ON۴ زندهام در کنار کتاب‌هایی درباره زندگی و زمانه فرماندهان و رزمندگان دفاع‌مقدس از میان این کتاب‌ها بیشتر جلب توجه می‌کند.آشنایی جامعه ادبی ترکیه به وسیله نام‌های معدودی از شاعران و نویسندگان ایرانی صورت گرفته است. پیش از این ترک‌ها به غیر از ترجمه تمام کلاسیک ادبیات و فرهنگ ایرانی با آثار صادق هدایت، فروغ فرخزاد و صمد بهرنگی و غلامحسین ساعدی آشنا شده‌اند.ترجمه‌های زیادی از این نام‌ها در ترکیه به بازار راه یافته به‌طوری که تا ده‌ها ترجمه از بوف کور هدایت احصا شده است ولی این حجم از حضور اصلا شایسته عظم و بزرگی نام ادبیات امروز ایران نیست.

- شروعی برفروغ**

او سابقه ترجمه و دوبله فیلم‌های سینمایی بعد از انقلاب را به ۲۵ سال پیش در این کشور بازمی‌گرداند. وی پیش از این بازار فیلم‌های ایرانی در کشور ترکیه را منحصر به فیلم‌های هنری و جشنواره‌ای سینمای ایران می‌داند. از دیگر سو ترجمه، دوبله و ارائه سریال‌های تلویزیونی ایرانی در کشور ترکیه را زمینه‌ساز آشنایی مردم این کشور با سینمای ایران برمی‌شمارد. دوبله سریال‌های امام علی، ولایت عشق، تهناترین سردار، مختارنامه و تعداد زیادی فیلم سینمایی توسط مؤسسه کوثر و ارائه آن به بازار مخاطبان کشور ترکیه در کنار کتاب‌های تألیفی و ترجمه‌ای پیرامون معارف اهل‌بیت، خیل گسترده‌ای از مخاطبان عام ترکیه را همراه تولیدات مؤسسه کرد.آقای حریت نقش شایانی را که ارائه این گونه فیلم‌ها برای نشر مبانی معارف اهل بیت و حقایق تاریخ اسلام در ترکیه داشت، این گونه توصیف می‌کند: «بعضی وقت‌ها یک فیلم اثربخشی‌اش بیش از ۱۰۰جلدکتابی بودکه ما درانتشار کوثرارائه می‌کردیم. جذب کودکان، نوجوانان و جوانان ترک یکی دیگر از برکات این کار بود.» ارائه این فیلم‌ها که به‌صورت دی‌وی‌دی و سی‌دی در سطح کتابفروشی‌های سراسر ترکیه انجام می‌شد نقش بسزایی در فروش کتاب‌های دیگر این مؤسسه به‌عهده داشت. از دیگر سو جذب جمعیت علوی‌های ترکیه با این کار امکان‌پذیرتر شد.ارائه سریال امام‌رضا تأثیر زیادی در این زمینه داشت، چراکه جمعیت علویان ترکیه ریشه اسلام خود را م‌هرون خراسان و مهاجرت علما و عرفای آن دیار به ترکیه دانسته و احترام بسیار زیادی برای امام‌رضاع) قائل هستند. پیش از آن‌که پیروان مکتب اهل‌بیت در ترکیه شبکه مشخصی داشته باشند، آگهی و بعدها خود این سریال‌ها از شبکه علویان پخش شد. در کنار سریال‌های ایرانی ،فیلم‌های قدیمی حوزه هنری هم‌چون استاده‌توبه نصوح و بایکوت با خرید حق پخش آنها در ترکیه ارائه شد. وقتی در کتابفروشی مؤسسه کوثر در استانبول قدم می‌زنی دیدن دی وی‌دی فیلم‌های فیلمسازان نسل اول حوزه هنری توجهت را جلب می‌کند. نحوه بسته‌بندی و ارائه فیلم‌ها به شکلی است که گویی به‌تازگی از زیر چاپ و تکثیر درآمده‌اند و این خبر از وجود بازار و تقاضا برای فیلم‌های اخلاق‌گرا و با محتوای اسلامی می‌دهد. آقای حریت، یکی از ویژگی‌های فیلم‌ها و سریال‌های ارائه شده توسط مؤسسه کوثر در بازار نشر ترکیه را عدم سانسور آنها به لحاظ محتوایی می‌داند؛ امری که باعث شد اقبال گسترده‌تری نسبت به این طیف از آثار در این کشور به وجود آید، چراکه موسساتی با گرایش‌های چپ و متعصب مذهبی با دست بردن در آثار ایرانی، نمونه‌های سانسور شده آنها را ارائه می‌کردند.مدیر تولید و پخش شبکه ON۴ یکی دیگر از ویژگی‌های فیلم‌های ارائه شده توسط مؤسسه کوثر را کیفیت بالای دوبله آنها برمی‌شمارد.او می‌گوید هرچند هزینه بسیار بالایی داشت اما ارزشش را داشت

دوشنبه

۱۶ خرداد ۱۴۳۳

۳ ذی‌الحجه ۱۴۴۵

10Jun 2024

سال سوم • شماره سیصدوشصت‌ودو

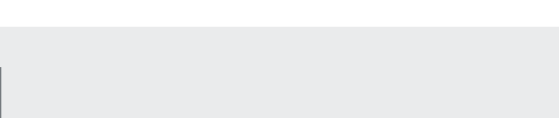
۶

از میدان تقسیم در خیابان استقلال به سمت دهانه خلیج استانبول که حرکت کنی بعد از چند صد متر مدرسه معروف استانبول قرار دارد. در کنار آن کوچه‌ای است که شما را به موزه تاریخ سینمای ترکیه می‌کشاند. این موزه که متعلق به بخش خصوصی است در چند طبقه اطلاعات، عکس‌ها، افتخارات و تجهیزات سینمای قدیم ترکیه را به شکلی طبقه‌بندی شده و جذاب ارائه کرده است.

روبه‌روی دانشگاه تهران یا بلوار کیم‌خان زند به گوشه‌ای دیگر از تاریخ و جغرافیا پرتاب شده‌است.حس بسیار عجیبی دارد دیدن کتاب‌های نام‌آشنای شاعران و نویسندگان معاصر و متون کلاسیک ادبیات ایرانی. از خانم متصدی فروشگاه می‌پرسم: آیا این فروشگاه نمایندگی رسمی ناشر خاصی است؟ با پاسخ مثبت روبه‌رو می‌شوم. در قفسه‌ها کتاب‌هایی از محمود دولت‌آبادی و مجموعه شعرهای شاعران روشنفکر معاصر ایران که توسط انتشاراتی دیگر به چاپ رسیده‌اند، خودنمایی می‌کند.همچنین کتاب‌هایی با موضوع جامعه‌شناسی و…

خانم فروشنده در پاسخ سؤال من که درباره انحصار تعلق کتاب‌ها به این انتشاراتی خاص است، می‌گوید ما محدودیتی برای منابع کتاب‌های‌مان قائل نشدیم و کتاب‌های ناشران مختلف را اینجا ارائه می‌دهیم.او اضافه می‌کند که بیشتر مشتریان کتابفروشی ایرانیان مقیم ترکیه هستند و علاقه‌مندان ترک بیشتر از سر کنجکاوی به‌دنبال ترجمه آثار ادبی ایرانی به اینجا می‌آیند و عمدتا دست خالی بازمی‌گردند. عدم سختیت کتاب‌های عمدتاً مذهبی و انقلابی ایرانی منتشرشده به زبان ترکی در ترکیه با کتاب‌های این فروشگاه کاملا آشکار است. پس دایره مخاطبان آنها نیز می‌توانند تداخل بسیار محدودی با هم داشته باشند. از دیگر سو حرکت نوپای این انتشارات با چالش‌های اقتصادی زیادی روبه‌روست؛ گران‌بودن هزینه انتقال کتاب‌ها به ترکیه یکی از آنهاست. در برابر قیمت‌های منوی کافه که با توجه به قیمت‌های ترکیه معقول و متناسب به نظر می‌آیند اما قیمت کتاب‌های ایرانی این فروشگاه از این فرمول تبعیت نمی‌کنند؛ هم نسبت به متوسط قیمت‌ها در ایران، هم در تناسب با قیمت‌های ترکیه گران به نظر می‌رسند.

در زمره کسانی که برای توریق کتاب‌های فروشگاه دیدم، با دکتر ماهر اصالن آشنا شدم. او که استاد تاریخ در دانشگاه معمار سنان استانبول است، از تجربه خود در این کتابفروشی ایرانی چنین گفت: در اینجا می‌توانید کتاب مورد نظر خود را در قفسه‌ها پیدا کرده و پس از بررسی آن را خریداری کنید یا در قسمت کافه هنگام نوشیدن قهوه یا چای، کتابی را که خریداری کرده‌اید یا می‌خواهید بخرید، مطالعه و بررسی کنید. این کتابفروشی هیچ ویژگی فیزیکی ندارد که آن را از کتابفروشی‌های کلاسیک متمایز کند و حتی در مقایسه با بسیاری از کتابفروشی‌های استانبول دارای ابعاد و طراحی متوسطی است.دکتر ماهر اصالن که دوره آموزش زبان فارسی را در دانشگاه اصفهان گذرانده است، مهم‌ترین ویژگی این کتابفروشی که آن را از دیگران متمایز می‌کند، این‌گونه بیان کرد:این فضا، پای شما را به دنیای بزرگ فرهنگی ایران باز می‌کند.دراین کافه کتاب، فقط کتاب‌های فارسی در زمینه ادبیات،تاریخ، فرهنگ، سیاست،اقتصاد، جامعه‌شناسی، موسیقی و سایر رشته‌های ایرانی به فروش می‌رسد. این کتابفروشی شاید اولین قدمی باشد که می‌توانیم قبل از رفتن به ایران برای آشنایی با دنیای غنی فرهنگی همسایه خود برداریم. در حالی که کارمندان ایرانی کتابفروشی با ترکی زیبای خود از شما پذیرایی می‌کنند اما با پذیرایی و مهمان‌نوازی خود ردپایی از جهان فرهنگی ایران را عرضه می‌کنند. بازدید شما از این خانه کتاب بهتان کمک می‌کند تا تعصبات خود را در مورد ایران و مردم ایران که تاکنون حاصل تجربه شخصی شما نبوده، از بین ببرید و همچنین باعث می‌شود با خاطره‌ای خوش از همسایه خود به خانه بازگردید. هرچند حرکت یک انتشارات خصوصی ایرانی برای حضور در یک کشور خارجی اقدام جسورانه و ویژه‌ای است اما جای خالی توجه به سلايق مختلف جامعه ادبی ترکیه و توجه به موضوع ترجمه آثار ادبیات امروز ایران به همیاری و هم‌افزایی بسیار زیادتری میان بخش‌های دولتی و خصوصی ایرانی و ترک نیاز دارد.

کتاب‌های فارسی در بازار نشر ترکیه

در سمت دیگر استانبول در قسمت آسیایی آن و در منطقه معروف کادیکوی پس از گذشتن از چند خیابان مر کزگن محلله، با کنجکاوی بسیار و با شناختن از طریق فضای مجازی به دنبال آدرس کتاب — کافه خیلی خاصی می‌گردم. در پی عبور از چند خیابان پرزدحام در گوشه‌ای آرام با تابلوی کافه—کتاب روبه‌رو شدم. مغازه‌ای نسبتاً بزرگ که قفسه‌های دورتادور آن از کتاب‌های فارسی پر شده‌اند. در وسط نیز با چینن چند میزوصندلی برای پذیرایی قهوه، چای و دمنوش بساطی فراهم شده است. این فضا گویی از کتابفروشی‌های

وایفسا و از آنجا که فعلا قرار نیست فرزند نوزادشان را از کشور خارج کنند و پیش مادربزرگش می‌ماند، نگران تأمین شیرخشک او در دوران مهاجرتشان هستند. در خبرها آمده است که کشور به زودی با کمبود شیرخشک مواجه خواهد شد و این تغذیه ضروری نوزادان، جیره بندی شده است. این زن و شوهر جوان، از صبح تا پایان روز، به داروخانه‌های مختلف و حتی جاهای غیرقانونی سر می‌زنند و با هر دوز و کلکی که شده، سعی می‌کنند بیش از حد مجاز، ذخیره شیرخشک فرزندشان را پر کنند. در این مسیر با مشکلات و موانعی هم روبرو می‌شوند و …

خاصیت «روز مات» این است که ضمن داشتن داستان و کاراکترهایی جمع و جور اما محتوایی سیال، چندوجهی و منشوری شکل دارد و در آن از تصلب و تصریح و محدودیت بر مضمون یا پیام خاصی پرهیز شده است. مخاطب از نگاه زن و مردی جوان و امروزی، در بخش‌های مختلف شهر تهران، از مرکز تا شمال شهر پرسه می‌زند و به مسائل مختلف اجتماعی و فرهنگی و بین المللی می‌نگرد و در مخاطبی از دیدگاه خودش می‌تواند نکته یا مفهوم خاصی را برداشت کند. اما مسئله و دغدغه اصلی فیلم، تأثیر زبان بر زندگی و

«روز مات» البته پاره ای ضعف‌ها و کاستی‌ها هم

خلق و خوی آدم‌هاست.

در «روز مات» شاهد

آدم‌هایی هستیم که

برای دوره‌ای خاص، به زبانی بیگانه سخن می‌گویند و فکر می‌کنند؛ این باعث دگرگونی در هویت و هدف در زندگی و ازخودبیگانگی آنها می‌گردد؛ طوری که به تدریج از شهروندانی ساده و بی آلیش، تبدیل به تکمیل کنندگان یک چرخه عرضه و تقاضای بیمار می‌شوند. یعنی دو شخصیت جوان محوری فیلم، به تدریج گویی به محرکرائی تبدیل می‌گردند که غیر از منافع فردی، مقصود دیگری ندارند؛ حتی کارشان به جایی می‌رسد که خودشان روی دست شیدای می‌زنند که قصد فریب آنها را داشته و حالا این زوج باکلاس و متمدن فیلم هستند که بر سر دیگری، کلاه می‌گذارند. درواقع، «روز مات» بیش از آنکه

به مهاجرت فیزیکی بپردازد، راوی و حاکی مهاجرت روحی و روانی است؛ آدم‌هایی که در این دیار زندگی می‌کنند اما بنابر شرایطی، از حال و آن حقیقی خودشان دور می‌شوند و در فرهنگ و مناسباتی دور از شان خودشان، استخاله می‌گردند.

«روز مات» البته پاره ای ضعف‌ها و کاستی‌ها هم

در روایت دارد: از جمله شغل شخصیت اول مرد فیلم، که جوانی است مشغول به کار در تاکسی‌های اینترنتی؛ این مشغولیت باوجود ظرفیت بالایی که داشت و با توجه به شهری بودن داستان فیلم، می‌توانست قدرت مانور فیلم را افزایش بدهد، اما کارکرد کم‌رنگی دارد. همچنین است مواجهه دو شخصیت اصلی فیلم با مأمور که خیلی گذرا و بی‌درنگ تمام می‌شود و جزئیات چندانی درباره اینکه این زوج چگونه از قانون می‌گریزند، روایت نمی‌شود. تحول یکپهویی مرد در پایان فیلم و اینکه ناگهان مخالف تصمیم قبلی می‌گردد هم قابل نقد است و می‌شد برای این تغییر فوری، زمینه‌چینی دراماتیک بیشتری صورت بگیرد تا رویکرد انتقادی فیلم درباره مسئله مهاجرت هم عمق بیشتری بیابد. برخلاف سیر ازخودبیگانگی دو کاراکتر اصلی فیلم که منطقی و باورپذیر است، بازگشت به خویشتن و پشیمانی لحظه آخری مرد، تاحدودی شعارزده و سطحی به نظر می‌رسد!

اثرات و پیامدهای اقتصادی هوش مصنوعی

در دنیای امروز، هوش مصنوعی به سرعت در حال تغییر و تحول است و پیامدهای قابل توجهی بر اقتصاد و جامعه دارد. بانک فدرال رزرو سان فرانسیسکو آمریکا، در همین راستا و برای درک بهتر این تحولات، به تازگی نهادی تحت عنوان «شبکه تحقیقات اقتصادی نوظهور» یا «IEERN» را ایجاد کرده است. این شبکه اولین سمینار مجازی خود را با موضوع «اثرات و پیامدهای اقتصادی هوش مصنوعی»، در تاریخ دوشنبه ۲۰ فروردین ۱۴۰۳ و با حضور پروفیسور فیلیپ آگیون، اقتصاددان مشهور فرانسوی، برگزار کرد.

مهمان این کنفرانس در ارائه خود با عنوان «پیامدهای اقتصادی هوش مصنوعی» به بررسی اثرات اقتصادی و اجتماعی انقلاب هوش مصنوعی پرداخت. دو جنبه کلیدی بحث او درباره این انقلاب فناوریانه عبارت بود از: **افزایش بهره‌وری**: هوش مصنوعی می‌تواند با خودکارسازی وظایف و بهبود فرآیندها، منجر به افزایش قابل توجهی در بهره‌وری شود. این امر می‌تواند به نوبه خود، به رشد اقتصادی، افزایش سطح زندگی و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید منجر شود.

تغییر ماهیت کار: هوش مصنوعی می‌تواند برخی از مشاغل را از بین ببرد اما در عین حال، مشاغل جدیدی را نیز ایجاد می‌کند. این امر مستلزم آن است که سیاست‌گذاران و ذینفعان مختلف برای تطبیق با این تغییرات، اقداماتی را انجام دهند.

بخش اول: هوش مصنوعی و رشد اقتصادی
آگیون در بخش نخست سخنرانی خود به بررسی این نکته پرداخت که هوش مصنوعی چگونه بهره‌وری را افزایش می‌دهد. به زعم او دو دلیل عمده در جهت افزایش بهره‌وری وجود دارد:

خودکارسازی: هوش مصنوعی می‌تواند وظایف تکراری و خسته‌کننده را به شکلی خودکار انجام دهد و به این ترتیب، زمان و منابع انسانی را برای انجام وظایف باارزش‌تر آزاد کند.

بهبود نوآوری: هوش مصنوعی می‌تواند به انسان‌ها در حل مشکلات پیچیده، کشف ایده‌های جدید و توسعه محصولات و خدمات نوآورانه کمک کند.

آگیون در ادامه سخنرانی و برای اثبات مدعی خویش، به شواهد تجربی از مطالعات مختلف، از جمله پژوهش اخیر خود با چاد جونز و بنجامین جونز، اشاره کرد. به طور خلاصه، این مطالعه نشان می‌دهد که شرکت‌هایی که از هوش مصنوعی استفاده می‌کنند، نرخ رشد بهره‌وری بالاتری دارند.

نیویورک محتوای اعتیادآور برای کودکان را ممنوع کرد

قانونگذاران ایالت نیویورک لایحه‌ای را تصویب کردند که به والدین اجازه می‌دهد دسترسی فرزندانشان به پست‌های شبکه اجتماعی که با الگوریتم‌های خاص پیشنهاد شده اند را مسدود کنند. به گزارش آسوشیتدپرس، هدف این قانون حفاظت از محدود کردن محتوایی اعتیاد آور برای کودکان در فید (feed) حساب های کاربری آنان است.

پیش‌بینی می‌شود «کتی هوچول» فرماندار ایالت نیویورک این قانون را امضا کند. این اقدام در بجهوه افزایش نگرانی‌ها درباره استفاده از شبکه‌های اجتماعی میان کودکان و تلاش برای قانونمند کردن پلتفرم‌ها به طرق مختلف در سطوح ایالتی و فدرال در آمریکا انجام می‌شود.

لایحه مذکور در عمل اجازه نمی‌دهد پلتفرم‌ها پست‌های پیشنهادی را که براساس متن قانون اعتیادآور هستند را به کاربران زیر ۱۸ سال نشان دهد. در عوض کودکان فقط پست‌های مربوط به حساب های کاربری که فالو می‌کنند را مشاهده خواهند کرد. با این وجود اگر طبق این قانون فرد زیر سن قانونی رضایت تایید شده والدین را در اختیار داشته باشد، می‌تواند پست‌های پیشنهاد شده در پلتفرم‌ها را مشاهده کند. / شفقنا

فعال در این زمینه انجام شود. با تشویق نوآوری و کارآفرینی، می‌توان شاهد ظهور ایده‌ها و راه‌حل‌های جدید در زمینه هوش مصنوعی بود که به نفع جامعه خواهد بود.

بازنگری در قوانین و مقررات رقابت: آگیون راه جلوگیری از انحصارطلبی و تسلط شرکت‌های بزرگ بر بازار هوش مصنوعی را وضع قوانین و مقررات رقابتی مناسب اعلام کرد. این قوانین باید از ادغام‌های انحصاری جلوگیری کنند، تضمین دسترسی عادلانه به داده‌ها و منابع برای همه شرکت‌ها و جلوگیری از سوءاستفاده شرکت‌های بزرگ از قدرتشان از دیگر مواردی بود که وی بیان کرد. به زعم او با ایجاد یک فضای رقابتی سالم، می‌توان از نوآوری و کارآفرینی در این حوزه حمایت و از تمرکز قدرت در دست چند شرکت بزرگ جلوگیری کرد.

حمایت از شبکه‌های ایمنی اجتماعی: برای کمک به افرادی که در اثر هوش مصنوعی شغل خود را از دست می‌دهند، حمایت از شبکه‌های ایمنی اجتماعی نه‌تنها یک ضرورت اخلاقی، بلکه یک ضرورت اقتصادی نیز به شمار می‌رود. این سیاست‌ها می‌تواند شامل مواردی چون ارائه آموزش‌های مهارتی متناسب با نیاز بازار کار، ایجاد برنامه‌های حمایتی درآمداپایه مانند بیمه بیکاری و کمک به یافتن شغل جدید باشد. آگیون با اشاره به پژوهش‌های آنکوس دیتون (اقتصاددان مشهور بریتانیایی-آمریکایی و برنده جایزه نوبل) و ارائه شواهدی از کشورهای دانمارک در مقابل آمریکا نشان داد که می‌توان با اتخاذ این سیاست‌ها از بروز آسیب‌های روحی و روانی و مشکلات اقتصادی ناشی از جابه‌جایی مشاغل جلوگیری کرد و از مزایای هوش مصنوعی برای همه بهره‌مند شد.

توصیه به مکرور
آگیون همچنین با اشاره به پتانسیل عظیم هوش مصنوعی برای رشد اقتصادی و پیشرفت اجتماعی، به رئیس جمهور فرانسه، توصیه کرد که به طور جدی در این فناوری سرمایه‌گذاری کند. او از امانوئل مکرور خواست که دسترسی به داده‌ها و سایر منابع را برای شرکت‌های فرانسوی تسهیل کند تا آن‌ها بتوانند در این رقابت جهانی پیش‌تاز باشند. وی همچنین هشدار داد که اگر فرانسه از این فرصت استفاده نکند، در خطر عقب ماندن از سایر کشورهای پیشرفته در زمینه هوش مصنوعی قرار خواهد گرفت.

نتیجه‌گیری
انقلاب هوش مصنوعی فرصت‌های بی‌نظیری برای رشد اقتصادی و افزایش رفاه بشر فراهم می‌کند. سخنرانی فیلیپ آگیون تصویری روشن از فرصت‌ها و چالش‌های پیش روی بشریت در عصر هوش مصنوعی ارائه می‌دهد. با اتخاذ سیاست‌های مناسب و سرمایه‌گذاری در این حوزه، می‌توان از مزایای هوش مصنوعی برای ارتقای سطح زندگی و رفاه جامعه بهره برد. در عین حال، باید مراقب خطرات و چالش‌های این فناوری نیز بود و با وضع قوانین و مقررات مناسب در زمینه آموزش نیروی کار، حمایت از نوآوری و رقابت و جلوگیری از انحصار، برای بهره‌مندی از مزایای هوش مصنوعی و به حداقل رساندن خطرات آن، تلاش کرد.

اهمیت سمینار
سمینار «شبکه تحقیقات اقتصادی نوظهور» فرصتی ارزشمند برای تبادل نظر و بحث در مورد یکی از مهم‌ترین مسائل اقتصادی عصر ما فراهم کرد. سخنرانی‌ها و بحث‌های ارائه شده در این سمینار به درک بهتر تأثیرات هوش مصنوعی بر اقتصاد و جامعه کمک می‌کند و به سیاست‌گذاران در تدوین سیاست‌های مناسب برای مقابله با این چالش‌ها و فرصت‌ها یاری خواهد رساند. در ادامه به مرور مباحث مطرح شده در این سمینار خواهیم پرداخت.

مأموریت ستاد زنان و خانواده در ایجاد زیرساخت‌های نظری ورزش بانوان

فهیمة فرهمندپور - کیومرث هاشمی

جلسه شورای فرهنگی و اجتماعی خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی با حضور دکتر فهیمة فرهمندپور رئیس شورای فرهنگی و اجتماعی زنان و خانواده، دکتر فیاضی قائم مقام دبیر و رئیس مرکز رصد و برنامه ریزی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و دکتر کیومرث هاشمی وزیر ورزش و جوانان در محل وزارت ورزش برگزار شد.

دکتر فرهمندپور در جلسه شورای فرهنگی و اجتماعی خانواده و زنان اظهار کرد: چنانچه انسجام‌بخشی به ساحت‌های متنوع زیست اجتماعی بر محور یک دالّ گفتمانی را از جمله مهمترین وظایف حکمرانی بدانیم، صرف‌نظر از وجه ایدئولوژیک نظام‌های مختلف حکمرانی، دیگر ساحت منفک و متمایز از آن محور گفتمانی نخواهیم داشت. وی افزود: امروز ما به عنوان نماینده بخش سیاست‌گذار نظام، باید این خلأ را دریاپیم و برای جبران آن تلاش کنیم. ستاد خانواده

و زنان پرداختن به این بخش، لاقبل معطوف به ورزش بانوان را مأموریت خود می‌داند و در طراحی برنامه‌های پیش‌روی خود به آن پرداخته است.

دکتر کیومرث هاشمی وزیر ورزش نیز در این جلسه اظهار کرد: امیدواریم این جلسات بتواند ظرفیت‌های بی‌شمار جامعه زنان را بیش از پیش نمایان کند. باعث افتخار است که بین وزارتخانه‌ها دارای معاونت بانوان هستیم و این ظرفیتی است که می‌تواند به توسعه ورزش بانوان کمک کند.

وی افزود: ورزش ظرفیت خیلی خوبی در کشور دارد. ما متولی ورزش در کشور هستیم ولی متولی تربیت بدنی نیستیم. محور اصلی برنامه ملی پیشرفت از آموزش و پرورش می‌گذرد. محور اصلی کار ما از آموزش و پرورش آغاز می‌شود و توسعه همه کشورها در ورزش برپایه توجه به ورزش آموزش و پرورش بوده است.

ضرورت حضور بانوان جریان ساز در عرصه‌های کلان حکمرانی کشور

فاطمه محمد بیگی

دکتر فاطمه محمد بیگی رئیس فراکسیون جمعیت مجلس شورای اسلامی و مادر سه فرزند در مصاحبه با برنامه «مشکات» رادیو گفت و گو درباره ضرورت حضور بانوان در پست‌های تصمیم گیری و کلیدی کشور اظهار کرد: مقام معظم رهبری برای حضور زنان در عرصه اجتماعی دو شرط خانواده محوری (همسرداری، فرزندآوری و فرزندپروری و ایفای نقش‌های خانوادگی) و رعایت مسائل شرعی و عفاف و حجاب را الزامی مطرح فرمودند.

وی با بیان اینکه اتخاذ پست‌های تصمیم گیری و مدیریتی لزوماً به معنای موفقیت زنان نیست افزود: ما پست‌های مدیریتی داشتیم که زنان در آن حضور داشتند اما به دلایل مختلف نتوانستند موفقیت‌های آنچنانی کسب کنند.

رئیس فراکسیون جمعیت مجلس خاطر نشان کرد: به طور کلی هر استعدادی که در مردان وجود دارد استعداد‌های ویژه‌ای هم متناسب با فیزیولوژی انسان در بانوان هست کم‌اینکه مقام معظم رهبری نیز شغل پزشکی بانوان و معلمی بانوان را به عنوان «واجب کفایی» عنوان فرمودند و اشاره داشتند زنان باید در حوزه نمایندگی مجلس شورای اسلامی و تصمیم‌گیری‌های کلان نیز ورود کنند.

محمد بیگی متذکر شد: ما اگر مشاغل را متناسب با فیزیولوژی زنان طراحی کنیم و ساعت کار بانوان را منقطع بینیم و مهدکودک را نیز در محل کار مستقر کنیم هیچ آسیب خانوادگی و آسیب جسمی به زن وارد نخواهد شد.

وی افزود: از آنجایی که نیمی از جمعیت جامعه را زنان تشکیل می‌دهد و مسائلی که به ما ارجاع می‌شود بسیار زیاد است ضرورت دارد که حضور بانوان در مجلس و حوزه تصمیم گیری بیشتر شود.

رئیس فراکسیون جمعیت مجلس در مصاحبه با رادیو گفت و گو تأکید کرد: لازم است تعداد زیادی از زنان جامعه ما به عنوان رهبران فکری و به عنوان زنان جریان ساز و تمدن ساز در عرصه‌های کلان حکمرانی کشور ورود کنند اگرچه کار بسیار سخت و سنگینی است اما اگر ما زنان نباشیم کسی نیست که قوانین حوزه زنان را بنویسد چون زنان را فقط زنان می‌فهمند همانطور که مردان را فقط مردان می‌فهمند.

در ادامه برنامه، دکتر معصومی مدیرکل امور زنان و خانواده استانداری قزوین در دولت دهم، کنشگر حوزه زنان و عضو شورای مرکزی مجمع مدیران زن گفت: نگاه امامین انقلاب اسلامی در زمینه اتخاذ پست‌های مدیریتی این است که شایسته سالاری مد نظر باشد و نه جنسیت.

وی افزود: اینطور نیست که لزوماً باید بانوان به پست‌های مدیریتی و یا در بخش‌های خاصی ورود کنند و یا درصدی برای این حضور تعیین شود.

عضو شورای مرکزی مجمع مدیران زن متذکر شد: بنده معتقدم بخش‌های مدیریتی که بانوان در آن حضور دارند باید به حوزه تصمیم گیری نیز ورود کنند.

معصومی با بیان اینکه نقش مدیریتی برای زنان موجب رشد اجتماعی آنها و منتفع شدن کل جامعه می‌شود گفت: ایجاد سهمیه و امتیاز برای حضور بانوان در پست‌های مدیریتی و یا تصمیم گیری در حقیقت به نوعی جبران حقوق ضایع شده‌ی آنها در گذشته است و گرنه در نگاه کلی هر فردی که شایستگی دارد باید وارد پست‌های مدیریتی شود و بحث جنسیت مطرح نیست.

وی افزود: متأسفانه برخی آقایان در جایی که بانوان شایسته‌ای برای عرصه‌های مدیریتی در کشور وجود دارند را بر نمی‌تابند و زیر بار مدیریت بانوان نمی‌روند.

مدیرکل امور زنان و خانواده استانداری قزوین در دولت دهم تصریح کرد: ضرورت مدیریت زنان در برخی دستگاه‌های اجرایی و مدیریتی‌ها به این دلیل است که به مسائل زنان برمی‌گردد و چون آقایان متوجه این مسائل نیستند تصمیماتشان هم در جهت رفع مشکلات و مسائل این حوزه نیست.

معصومی یادآور شد: طبق رویکرد امام راحل (ره) و مقام معظم رهبری، زنان هم مانند مردان مسئول هستند یعنی اگر یک زن در جایی احساس کند که وظیفه دارد برای حل مسئله‌ای حضور پیدا کند باید این اتفاق بیفتد. زن به عنوان یک انسان مسئول در برابر مسائل کشور خود باید در همه امور با شجاعت نقش آفرینی کرده و رسالت اجتماعی خود را انجام دهد.

صاحب امتیاز و مدیرمسئول | محمد جواد اهووی
زیر نظر شورای سردبیری

عکس | طه آهووی | گرافیکست و صفحه آرا | سارا کولیوند
روابط عمومی | جهانگیر توسلی | ناظر هنری | محمدرضا مهدیانی
تلفن | ۰۲۱۸۱۵۰۲۵۱۸ _ ۰۹۹۳۱۲۴۱۱۳۴ | آگهی‌ها | ۰۲۱۸۱۵۰۲۵۱۸
نشانی | بلوار کشاورز - خیابان عبدالته زاده - کوچه زیبا - پلاک ۴۴ - واحد ۵
چاپ | صمیم - ۴۴۵۸۲۸۴

FAZAMAJAZI
@ASREGANOON
@ASREGANOON

ماجرای مهاجرت روحی

«روز مات» فیلمی ساده، سالم، بی ادعا، سر به زیر اما سر بلند است که به رغم آرامش و سکون ظاهری‌اش، مخاطب را از ابتدا تا انتها با موضوع و مضمون چند وجهی‌اش درگیر و همراه می‌سازد.

حاضر همیشه غایب

موزه تاریخ سینمای ترکیه متعلق به بخش خصوصی است در چند طبقه اطلاعات، عکس‌ها، افتخارات و تجهیزات سینمای قدیم ترکیه را به شکلی طبقه‌بندی شده و جذاب ارائه کرده است.

تسلیم خواست خدا باش و
به ریسمان الهی تکیه کن
که پاره نشدنی است...
(سوره لقمان، آیه ۲۴)

نقره داغ فوتبال، باور کنیم؟!!

فریدون حسن

این روزها کمیته انضباطی فدراسیون فوتبال پرکارترین ایام خود را سپری می‌کند؛ جریمه پشت جریمه و محرومیت پشت محرومیت برای بزرگ و کوچک فوتبال کاری است که این کمیته این روزها در حال صادر کردن حکم‌های آن است. علت هم کاملاً مشخص است، فوتبالی‌ها به جان هم افتاده‌اند و با ادبیاتی سخیف و هتاکانه به هم می‌تازند و شخصیت واقعی خودشان را نشان می‌دهند.

نکته مهم در میان این هیاهوی به راه افتاده، این است؛ آن‌ها که باید می‌دانستند، همراه مردم که اخبار فوتبال را دنبال می‌کنند و هواداران این رشته سال‌هاست که می‌دانند با چه قماش‌های طرف هستند، عده‌ای هنجارشکن که به اسم ورزش و فوتبال به خود اجازه می‌دهند هر کاری دل‌شان می‌خواهد انجام دهند و هر چه دل‌شان می‌خواهد بگویند. عده‌ای که حتی در مواقع حساس آب هم به آسیاب دشمنان کشور می‌ریزند. همه می‌دانستیم با چه قماش‌های طرف هستیم، اما حالا پرده‌ها افتاده و این جماعت خود واقعی‌شان را به نمایش گذاشته‌اند.

این جماعت قبلاً هم تجربه جریمه و محرومیت را داشته‌اند، اما چون جریمه‌ها و برخوردها آنگونه نبوده که گوشمالی‌شان بدهد، امروز وقیحانه‌تر از هر زمان دیگری به جان هم افتاده‌اند. امروز هم این نگرانی وجود دارد که حتی در جریمه‌ها نیز تبعیض قائل شوند و حتی در همین تبعیض‌ها هم چنان مماشات شود که خاطیان نه تنها متنیه نشوند که به ریش همه ما هم بخندند و وقیحانه‌تر از قبل برگردند و اعمال‌شان را تکرار کنند. امروز برخورد شلاقی کمیته انضباطی و کمیته اخلاقی فدراسیون فوتبال با متخلفان لیگ برتری آن در روزهایی که خبری از مسابقات نیست و همه چیز تمام شده مانند «تب تند» است که خیلی زود عرق می‌کند و هیچ نشانی از آن باقی نمی‌ماند. این برخوردها همزمان با رسیدگی به پرونده فساد گسترده فوتبال که منجر به بازداشت برخی عوامل آن شده، باعث شد همه باور کنیم فساد، بی‌اخلاقی و هتاک‌های کل فوتبال کشور را فراگرفته، فساد که فدراسیون فوتبال سال‌هاست روی آن به اسم تخلف سرپوش گذاشته و هیچ برخورد مناسبی با متخلفان و مفسدان نکرده است. امروز حرف از جریمه‌های میلیاردی است، اما وقتی این جریمه‌ها در بازنگری‌ها تبدیل به جریمه‌های اندک می‌شود باید باور کنیم کسی درس می‌گیرد؟! امروز حرف از محرومیت است، اما وقتی مدیر هتاک فقط ۲۰ روز محروم می‌شود یا کسی که اتهام‌زده ۲۰ روز از فعالیت کنار گذاشته می‌شود و بعد همین ۲۰ روز هم در بازنگری و اعتراض کم می‌شود، آیا می‌توان باور کرد که فوتبال نقره‌داغ شده است؟

واقعیت این است که جریمه و محرومیت باید بازدارنده باشد. مسئله‌ای که تاکنون در هیچ کدام از احکام صادر شده در خصوص فوتبالی‌ها دیده نشده و تا امروز هم نمی‌توان امید چندانی به آن داشت. بدون تعارف باید گفت که بروز چنین رفتارهای سخیفی در فوتبال جهان با شدیدترین اشکال ممکن اعمال قانون می‌شود، اما اینجا داستان متفاوت است. اینجا مفسد، متخلف و هتاک امروز هم محروم می‌شوند و هم جریمه، اما تا زمان شروع دوباره لیگ اینقدر فرصت دارند که باز همه چیز را به سود خودشان برگردانند و این همان تفاوتی است که باعث اختلاف سطح فوتبال ایران با فوتبال جهان شده است. لیگ برتری‌ها محاکمه، جریمه و محروم می‌شوند، اما شما باور نکنید.

نوجوانان بدمینتون ایران موفق به کسب ۱۱ مدال در آسیای میانه شدند

روز پایانی مسابقات بدمینتون آسیای میانه (شیمکت قزاقستان) برای نوجوانان ایرانی با کسب ۷ مدال طلا، ۳ نقره و یک برنز به پایان رسید.

بدمینتون ایران در سه دوره برگزار شده رقابت‌های بدمینتون آسیای میانه قهرمان همیشگی این رقابت‌ها بوده است و پیش از این در رقابت‌های غرب آسیا بدمینتون ایران بی‌رقیب حاضر شده است.

جدال برای المپیک شدن

- گرایی و اسماعیلی به مدال برنز رسیدند
- محمدرضا گرایی و سعید اسماعیلی نمایندگان وزن ۶۷ کیلوگرم کشورمان به مدال برنز رسیدند تا شانس المپیک شدن را در یک انتخابی رودرو امتحان کنند.
- شایان حبیب زارع به مدال برنز رسید
- شایان حبیب زارع نماینده وزن ۹۷ کیلوگرم کشورمان به دلیل عدم حضور رقیبش روی تشک به دلیل مصدومیت، پیروز و به مدال برنز رسید.

نابسامانی فوتبال با تصمیمات نخ‌نما شده

شیوا نوروزی

پیشرفت‌های زیاد فوتبال آسیا و حرفه‌ای شدن باشگاه‌های هم‌قاره نیز باعث نمی‌شود فوتبال ایران دست از رفتارها و تصمیمات نخ‌نما شده خود بردارد. پایان لیگ برتر به جای آنکه آغاز اجرای برنامه‌ها برای فصل آتی باشد، شروعی بوده بر شکل گرفتن شایعات مختلف، نابسامانی تیم‌ها و بازار گرمی بازیکنان برای بالا بردن دستمزدها!

فوتبال باشگاهی ما آنقدر از فوتبال روز دنیا و حتی آسیا فاصله گرفته که پیدا کردن نمونه‌ای شبیه به آن بسیار سخت است. در شرایط عادی و البته حرفه‌ای، باشگاه‌ها از مدت‌ها قبل برنامه‌های فصل آتی را مشخص می‌کنند و با اتمام مسابقات هر کسی به دنبال کار خود نمی‌رود، بلکه اعضای تیم در مدت زمان محدود استراحت می‌کنند و دوباره در اختیار باشگاه قرار می‌گیرند تا برنامه‌ها را دقیق و بدون وقفه اجرا کنند. این امر بدیهی شامل حال مدیر، سرمربی، مربیان و همه بازیکنان می‌شود. از آنجا که در مستطیل سبز ما هیچ چیز و هیچ کس سرچایش نیست به راه افتادن چنین بلبشویی امری عادی به حساب می‌آید.

طبق معمول سرخابی‌ها از نظر آینده سرمربی و مدیریتی در بالاتکلیفی به سر می‌برند و وضعیت دیگر تیم‌ها نیز تعریفی ندارد. اوسمار، سرمربی خارجی پرسپولیس در ایران نیست و حرف از رفتن او زده می‌شود. نکونام هم برای روشن شدن وضعیتش باید منتظر انتخاب مدیرعامل جدید بماند. مالک تراکتورسازی باشگاه را واگذار کرده، اما هیچ کس مسئولیتش را برعهده نمی‌گیرد. این در حالی است که شنیده می‌شود تراکتورسازان با چند بازیکن اسمی مذاکره و به نوعی کار

غیرفوتبالی‌ها و مدیران نالایق افتاده، خبری از دلسوزی، تفکر و برنامه‌ریزی نیست. اگر مدیران بابت همین قراردادهای و در کل سوءمدیریت‌هایشان بازخواست می‌شدند و جریمه هدر دادن بودجه‌های دولتی و صنعتی را از جیب می‌پرداختند، قطعاً امروز این آشفتگی وجود نداشت. اگر نظارت درستی روی رقم قراردادهای بود، هیچ دلال و واسطه‌ای جرئت بازار گرمی نمی‌کرد و بازیکنان نیز خیال ناز کردن برای تیم‌های پرترفدار به سرشان نمی‌زد.

را تمام کرده‌اند! گفته شده ارقام پیشنهادی تراکتورسازی به این چند نفر بسیار نجومی بوده و حرف از یک میلیون دلار نیز زده شده است. سپاهان هم برای ادامه یا قطع همکاری با مورایس تا فینال جام حذفی دست نگه داشته و اگر جامی به دست نیاید رفتن مورایس قطعی به نظر می‌رسد. در این اوضاع شایعاتی در خصوص اسامی خروجی‌ها و خریدهای جدید استقلال و پرسپولیس به گوش می‌رسد. واسطه‌ها یا همان دلالان هم حسابی به جنب و جوش افتاده‌اند تا بالاترین رقم انتقال‌ها را جوش دهند و بیشترین سود را به جیب بزنند. در روزهایی که گمانی‌زنی‌ها در مورد رفتن یا ماندن فلان بازیکن و مربی بیشتر شده، کسی نمی‌گوید این انتقال‌ها بر چه اساس و با تأیید چه کسانی انجام می‌شود؛ سال‌هاست مربیان داخلی از یک بهانه معروف به نفع خود استفاده می‌کنند؛ تیم را من نیستیم. البته برخی مدیران باشگاه‌ها نیز ثابت کرده‌اند دست کمی از مربیان ندارند و در اوج حاشیه تأکید می‌کنند فلان سرمربی را نفر قبلی انتخاب کرده است. البته این حق مدیران عامل است کادرفنی را انتخاب کنند و سرمربیان نیز تیم مدنظر را شکل دهند، ولی این مسئله همچنان جایی در فوتبال ما ندارد و اصولاً اهمیتی به اصول اولیه تیمداری و مدیریت حرفه‌ای داده نمی‌شود. تیمی که سرمربی ندارد، چطور می‌تواند اقدام به جذب بازیکنان مثلاً ستاره و گرانتیمنت کند؟! باشگاهی که مالکش دیگر حاضر به هزینه کردن در آن نیست با چه پشتوانه‌ای پیشنهادهای نجومی می‌دهد؟ این‌ها نکات خیلی پیچیده‌ای نیستند و هواداران نیز این ملاک‌ها را به خوبی می‌دانند. منتها از آنجا که مدیریت فوتبال ما دست